

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ

NILS WAHL

της 12ης Φεβρουαρίου 2015¹

Υπόθεση C-583/13 P

**Deutsche Bahn AG
DB Mobility Logistics AG
DB Energie GmbH
DB Netz AG
DB Schenker Rail GmbH
DB Schenker Rail Deutschland AG
Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße mbH (DUSS)
κατά**

Ευρωπαϊκής Επιτροπής

«Αίτηση αναιρέσεως — Άρθρα 20, παράγραφος 4, και 28 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου — Εξουσίες ελέγχου της Επιτροπής — Θεμελιώδες δικαίωμα του απαραβίαστου της κατοικίας — Θεμελιώδες δικαίωμα αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου — Νομολογία Dow Benelux — Βάρος αποδείξεως — Συνέπειες παράνομων ερευνών που διεξήγαγε η Επιτροπή»

1. Η νομική προστασία κατά αδικαιολόγητων ελέγχων σε ιδιωτικές κατοικίες από υπηρεσίες καταστολής γενικώς θεωρείται ως μία από τις αρχές η οποία σηματοδοτεί τη διάκριση μεταξύ, αφενός, των κοινωνιών οι οποίες βασίζονται στην αρχή του κράτους δικαίου και, αφετέρου, των άλλων, περισσότερο καταπιεστικών μορφών διακυβερνήσεως.
2. Ωστόσο, είναι παγκοσμίως γνωστό ότι, ακόμη και σε κοινωνίες που βασίζονται στην αρχή του κράτους δικαίου, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να παρέχονται στις δημόσιες αρχές ουσιαστικές αρμοδιότητες ελέγχου με σκοπό να τους παρασχεθεί η δυνατότητα να διώκουν εικαζόμενες παραβάσεις.
3. Συνεπώς, η σχετική νομοθεσία θα πρέπει να επιτυγχάνει την εξισορρόπηση μεταξύ, αφενός, του δικαιώματος σεβασμού της ιδιωτικής ζωής και, αφετέρου, την αποτελεσματική επιβολή του νόμου.
4. Η παρούσα διαδικασία αφορά το ερώτημα κατά πόσον, στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης στον τομέα του ανταγωνισμού, επετεύχθη η εξισορρόπηση μεταξύ της ανάγκης για αποτελεσματικές διαδικασίες ελέγχου και του δικαιώματος προστασίας κατά αδικαιολόγητων ερευνών. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο καλείται να εξετάσει τα εξής δύο ερωτήματα: (i) είναι το ισχύον στην Ευρωπαϊκή Ένωση σύστημα ελέγχων, το οποίο βασίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) 1/2003², συμβατό προς τα άρθρα 7 και 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης); Και (ii) ποιες είναι οι συνέπειες, στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, σε περίπτωση παράνομης έρευνας εκ μέρους της Επιτροπής;

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

2 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1).

I – Το νομικό πλαίσιο

5. Το άρθρο 20 του κανονισμού 1/2003 («Εξουσίες ελέγχου της Επιτροπής») ορίζει ότι:

«1. Προς εκπλήρωση των καθηκόντων που της ανατίθενται βάσει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή δύναται να διενεργεί κάθε αναγκαίο έλεγχο σε επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων.

2. Οι υπάλληλοι και τα λοιπά συνοδευόμενα άτομα που έχουν εξουσιοδοτηθεί από την Επιτροπή για τη διενέργεια ελέγχου έχουν την εξουσία:

- α) να εισέρχονται σε κάθε χώρο, γήπεδο και μεταφορικό μέσο των επιχειρήσεων και ενώσεων επιχειρήσεων·
- β) να ελέγχουν τα βιβλία και άλλα επιχειρηματικά έγγραφα, ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής τους·
- γ) να πραγματοποιούν ή να αποκτούν υπό οποιαδήποτε μορφή αντίγραφα ή αποσπάσματα των εν λόγω βιβλίων και εγγράφων·

[...]

4. Οι επιχειρήσεις και οι ενώσεις επιχειρήσεων οφείλουν να υποβάλλονται στους ελέγχους που η Επιτροπή έχει διατάξει με απόφασή της. Στην απόφαση προσδιορίζονται το αντικείμενο και ο σκοπός του ελέγχου, καθορίζεται η ημερομηνία έναρξής του και μνημονεύονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 23 και 24, καθώς και το δικαίωμα να ζητηθεί η εξέταση της απόφασης από το Δικαστήριο. [...]

[...]

6. Σε περίπτωση που οι υπάλληλοι και τα λοιπά συνοδευόμενα άτομα που έχουν εξουσιοδοτηθεί από την Επιτροπή διαπιστώσουν ότι μια επιχείρηση εναντιώνεται στη διενέργεια ελέγχου που έχει διαταχθεί δυνάμει του παρόντος άρθρου, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος τους παρέχει κάθε αναγκαία συνδρομή, ζητώντας εφόσον κρίνεται σκόπιμο, τη συνδρομή της αστυνομίας ή ισότιμης αρχής επιβολής του νόμου, προκειμένου να καταστούν ικανοί να ασκήσουν τα ελεγκτικά τους καθήκοντα.

7. Αν για τη συνδρομή που προβλέπεται στην παράγραφο 6 απαιτείται, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, άδεια δικαστικής αρχής, ζητείται η άδεια αυτή. Η άδεια αυτή μπορεί επίσης να ζητείται ως προληπτικό μέτρο.

8. Όταν ζητείται η άδεια που αναφέρεται στην παράγραφο 7, η εθνική δικαστική αρχή ελέγχει τη γνησιότητα της απόφασης της Επιτροπής, καθώς και ότι τα σχεδιαζόμενα μέτρα καταναγκασμού δεν είναι αυθαίρετα ούτε υπέρμετρα αυστηρά σε σχέση με το αντικείμενο του ελέγχου. Κατά τον έλεγχο της αναλογικότητας των μέτρων καταναγκασμού, η εθνική δικαστική αρχή μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή, απ' ευθείας ή μέσω της αρχής ανταγωνισμού του κράτους μέλους, λεπτομερείς εξηγήσεις, ιδίως για τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή έχει υπόνοιες ότι υπάρχει παράβαση των άρθρων [101 και 102 της Συνθήκης ΛΕΕ], καθώς και για τη σοβαρότητα της εικαζόμενης παράβασης και τη φύση της εμπλοκής της συγκεκριμένης επιχείρησης. Ωστόσο, η εθνική δικαστική αρχή δεν μπορεί να αμφισβητήσει την αναγκαιότητα του ελέγχου ούτε να ζητήσει την προσκόμιση των στοιχείων του φακέλου της Επιτροπής. Η αρμοδιότητα για τον έλεγχο της νομιμότητας της απόφασης της Επιτροπής ανήκει αποκλειστικά στο Δικαστήριο.»

6. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 28, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003 ορίζει:

«Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των άρθρων 12 και 15, οι πληροφορίες που συλλέγονται δυνάμει των άρθρων 17 έως 22 επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν μόνο για το σκοπό για τον οποίο συγκεντρώθηκαν.»

II – Ιστορικό της διαφοράς

7. Το 2011 η Επιτροπή εξέδωσε τρεις αποφάσεις με τις οποίες διέταξε τη διενέργεια ελέγχων στους χώρους της Deutsche Bahn AG και σε διάφορες θυγατρικές της (DB Mobility Logistics, DB Netz AG, DB Energie GmbH, DB Schenker Rail GmbH, DB Schenker Rail Deutschland AG, και Deutsche Umschlagengesellschaft Schiene-Straße mbH) (στο εξής: υπό τη συλλογική ονομασία Deutsche Bahn ή αναιρεσείουσες). Η Deutsche Bahn είναι μια επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα των εθνικών και διεθνών εμπορευματικών και επιβατικών μεταφορών, της υλικοτεχνικής υποδομής και της παροχής παρεπόμενων προς τις σιδηροδρομικές μεταφορές υπηρεσιών.

8. Η πρώτη απόφαση περί ελέγχου³ κοινοποιήθηκε στην Deutsche Bahn στις 29 Μαρτίου 2011, όταν οι ελεγκτές της Επιτροπής ζήτησαν πρόσβαση στις εγκαταστάσεις της Deutsche Bahn στο Βερολίνο, στη Φρανκφούρτη επί του Μάιν και στο Mainz (Γερμανία). Η απόφαση αφορούσε μια ενδεχομένως αδικαιολόγητη προνομιακή μεταχείριση που επεφύλασσε η DB Energie σε άλλες θυγατρικές του ομίλου Deutsche Bahn, με τη μορφή ενός συστήματος εκπτώσεων για την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος έλξεως (στο εξής: πρώτη εικαζόμενη παράβαση).

9. Κατά τη διάρκεια των ελέγχων, οι ελεγκτές της Επιτροπής ανακάλυψαν στους χώρους της Deutsche Bahn έγγραφα τα οποία, σύμφωνα με την Επιτροπή, άφηναν υπόνοιες ως προς την ύπαρξη και άλλης συμπεριφοράς αντίθετης στον ανταγωνισμό (στο εξής: έγγραφα DUSS) και για τον λόγο αυτόν στις 31 Μαρτίου 2011 κοινοποιήθηκε στην Deutsche Bahn και άλλη μία απόφαση περί ελέγχου (στο εξής: δεύτερη απόφαση περί ελέγχου), ενώ διενεργείτο ακόμη ο πρώτος έλεγχος. Η δεύτερη απόφαση περί ελέγχου αφορούσε εικαζόμενες παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού εκ μέρους της Deutsche Umschlagengesellschaft Schiene-Straße (στο εξής: DUSS) μέσω της στρατηγικής χρήσεως της υποδομής που διαχειριζόταν η Deutsche Bahn (στο εξής: δεύτερη εικαζόμενη παράβαση)⁴.

10. Ο πρώτος και ο δεύτερος έλεγχος ολοκληρώθηκαν την 31η Μαρτίου και την 1η Απριλίου 2011 αντιστοίχως.

11. Στη συνέχεια, εκδόθηκε μία ακόμη απόφαση περί ελέγχου (στο εξής: τρίτη απόφαση περί ελέγχου)⁵ η οποία κοινοποιήθηκε στην Deutsche Bahn στις 26 Ιουλίου 2011. Το αντικείμενο του τρίτου ελέγχου αφορούσε επίσης εικαζόμενες παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού εκ μέρους της DUSS. Ο τρίτος έλεγχος διενεργήθηκε μεταξύ της 26ης και της 29ης Ιουλίου 2011.

III – Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

12. Μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων, η Deutsche Bahn άσκησε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγές ακυρώσεως των τριών αποφάσεων περί ελέγχου, τις οποίες εξέδωσε η Επιτροπή (στο εξής: προσβαλλόμενες αποφάσεις), επικαλούμενη ότι οι εν λόγω αποφάσεις προσέβαλαν το δικαίωμα της Deutsche Bahn στο απαραβίαστο της κατοικίας, το δικαίωμά της για αποτελεσματική δικαστική προστασία και τα δικαιώματά της προς άμυνα, ενώ παραβίασαν την αρχή της αναλογικότητας.

3 — Απόφαση C(2011) 1774 της 14ης Μαρτίου 2011.

4 — Απόφαση C(2011) 2365 της 30ής Μαρτίου 2011.

5 — Απόφαση C(2011) 5230 της 14ης Ιουλίου 2011.

13. Με απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2013 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-289/11, T-290/11 και T-521/11 Deutsche Bahn κ.λπ. κατά Επιτροπής (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση)⁶, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τις ασκηθείσες προσφυγές στο σύνολό τους και καταδίκασε την Deutsche Bahn στα δικαστικά έξοδα.

IV – Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων

14. Με την αίτηση αναιρέσεως που υπέβαλαν ενώπιον του Δικαστηρίου στις 18 Νοεμβρίου 2013, οι αναιρεσείουσες ζητούν από το Δικαστήριο:

- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·
- να ακυρώσει τις προσβαλλόμενες αποφάσεις·
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

15. Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως·
- να καταδικάσει τις αναιρεσείουσες στα δικαστικά έξοδα.

16. Γραπτές παρατηρήσεις προς στήριξη των θέσεων της Επιτροπής υπέβαλαν η Ισπανική Κυβέρνηση και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ (στο εξής: ΕΑΕ), οι οποίες, όπως και οι αναιρεσείουσες και η Επιτροπή, αγόρευσαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 4ης Δεκεμβρίου 2014.

V – Εκτίμηση των λόγων αναιρέσεως

17. Οι αναιρεσείουσες προβάλλουν τέσσερις λόγους αναιρέσεως τους οποίους θα εξετάσω διαδοχικά. Προηγουμένως, θα παρουσιάσω εν συντομία ορισμένα βασικά στοιχεία του συστήματος που προβλέπει ο κανονισμός 1/2003 σχετικά με τους ελέγχους που διενεργούνται από την Επιτροπή.

A — Εισαγωγή

18. Η νομιμότητα ενός ελέγχου που διενεργείται από την Επιτροπή στους χώρους μιας επιχειρήσεως εξαρτάται από το περιεχόμενο της αποφάσεως με την οποία η Επιτροπή διατάσσει την επιχείρηση να υποβληθεί σε έλεγχο. Σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 4, του κανονισμού 1/2003, στην απόφαση «προσδιορίζονται το αντικείμενο και ο σκοπός του ελέγχου». Κατά τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου, η Επιτροπή είναι, καταρχήν, υποχρεωμένη να προσδιορίζει με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια το αντικείμενο του ελέγχου της και τα στοιχεία που θα αφορούν οι εξακριβώσεις, ενώ δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνονται στην απόφαση διενέργειας ελέγχου η ακριβής οριοθέτηση της επίμαχης αγοράς, ο ακριβής νομικός χαρακτηρισμός των εικαζόμενων παραβάσεων ή η μνεία της περιόδου κατά την οποία εικάζεται ότι διαπράχθηκαν οι παραβάσεις⁷. Αυτή η υποχρέωση παράθεσης ειδικής αιτιολογίας αποτελεί, όπως επανειλημμένως έχει διευκρινίσει το Δικαστήριο,

⁶ — EU:T:2013:404.

⁷ — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Nexans και Nexans France κατά Επιτροπής (C-37/13 P, EU:C:2014:2030, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

«θεμελιώδη επιταγή, σκοπός της οποίας είναι όχι μόνο να καταδειχθεί ότι η επικείμενη παρέμβαση εντός των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων είναι δικαιολογημένη, αλλά επίσης να παρασχεθεί στις επιχειρήσεις αυτές η δυνατότητα να αντιληφθούν την έκταση της υποχρέωσής τους προς συνεργασία και να προασπίσουν παράλληλα τα δικαιώματά τους άμυνας»⁸.

19. Σε αντίθεση προς τις υποχρεώσεις που υπέχει η Επιτροπή σε σχέση με χώρους εκτός των εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων (άρθρο 21 του κανονισμού 1/2003), στην περίπτωση μιας εταιρείας η οποία υποβάλλεται σε έλεγχο βάσει του άρθρου 20 του εν λόγω κανονισμού, δεν χρειάζεται να υπάρχουν συγκεκριμένες υπόνοιες παραβάσεως εκ μέρους της εν λόγω εταιρείας: αρκεί ότι έχουν δημιουργηθεί υπόνοιες στην Επιτροπή ότι η εταιρεία αυτή είναι δυνατόν να έχει στη διάθεσή της σχετικές πληροφορίες.

20. Με την επιφύλαξη των όρων που αναφέρονται ανωτέρω, η απόφαση της Επιτροπής δεν υπόκειται, αυτή καθ' εαυτήν, σε ex ante δικαστικό έλεγχο. Μόνον σε περίπτωση σχεδιαζόμενων μέτρων καταναγκασμού και σε περίπτωση κατά την οποία το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο απαιτεί a priori άδεια δικαστικής αρχής για τον σκοπό αυτό, διενεργείται παρεμπιπτόν δικαστικός έλεγχος της αποφάσεως περί ελέγχου. Ωστόσο, δεδομένων των περιορισμών που θέτει η παράγραφος 8 του άρθρου 20 του κανονισμού 1/2003 σε τέτοιου είδους δικαστικό έλεγχο, φαίνεται απίθανο ότι ένα εθνικό δικαστήριο θα αρνείτο την άδεια για τη λήψη των αιτούμενων μέτρων καταναγκασμού σε μια υπόθεση. Ακόμη και αν αυτό συνέβαινε, η άρνηση της ενδιαφερόμενης επιχειρήσεως να υποβληθεί στον έλεγχο που έχει διαταχθεί μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να συνεπάγεται κυρώσεις δυνάμει των άρθρων 23 και 24 του κανονισμού 1/2003⁹.

21. Κατά το άρθρο 28 του κανονισμού 1/2003 και με επιφύλαξη των εξαιρέσεων οι οποίες προβλέπονται στον ίδιο κανονισμό, τα έγγραφα ή οι πληροφορίες που συλλέγονται κατά τη διενέργεια ενός ελέγχου επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν μόνο για τον σκοπό για τον οποίο συγκεντρώθηκαν. Όπως έκρινε το Δικαστήριο, σκοπός της απαιτήσεως αυτής είναι η προστασία των δικαιωμάτων άμυνας των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων. Τα δικαιώματα αυτά θα διακυβεύονταν σοβαρώς αν μπορούσε η Επιτροπή να επικαλείται σε βάρος των επιχειρήσεων αποδείξεις οι οποίες, συλλεγείσες κατά τη διάρκεια ενός ελέγχου, είναι άσχετες προς το αντικείμενο και τον σκοπό του ελέγχου αυτού¹⁰.

22. Εντούτοις, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφασή του στην υπόθεση Dow Benelux, η προαναφερθείσα διάταξη δεν απαγορεύει στην Επιτροπή να κινεί διαδικασία ελέγχου προκειμένου να ελέγξει την ακρίβεια ή να συμπληρώσει στοιχεία που περιήλθαν παρεμπιπτόντως στη γνώση της κατά τη διάρκεια προγενέστερου ελέγχου στην περίπτωση που από τα στοιχεία αυτά καταφαίνεται η ύπαρξη ενεργειών αντίθετων προς τους κανόνες περί ανταγωνισμού της Ένωσης. Μια τέτοια απαγόρευση θα αποτελούσε αδικαιολόγητο εμπόδιο στην εξουσία ελέγχου της Επιτροπής, δεδομένου επίσης ότι η επιχείρηση η οποία είναι υπεύθυνη για εικαζόμενη παράβαση μπορεί να ασκήσει ελεύθερα και πλήρως τα δικαιώματά της προς άμυνα στο πλαίσιο ενός νέου ελέγχου¹¹. Συνεπώς, δεν υπάρχει εμπόδιο στη χρήση πληροφοριών οι οποίες περιήλθαν τυχαία στην Επιτροπή, υπό τον όρο ότι διατάσσεται και διενεργείται νέος έλεγχος σύμφωνα με τον κανονισμό 1/2003.

8 — Όπ.π. (σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

9 — Αν αποδειχθεί ότι η επιχείρηση παρέβη τους κανόνες περί ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμη και η καθυστέρηση συνεργασίας με την Επιτροπή μπορεί να αυξήσει το σχετικό πρόστιμο: βλ., π.χ., απόφαση Koninklijke Wegenbouw Stevin κατά Επιτροπής (T-357/06, EU:T:2012:488, σκέψεις 220 έως 240).

10 — Βλ. απόφαση Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, σκέψη 48 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

11 — Βλ. απόφαση Dow Benelux κατά Επιτροπής (85/87, EU:C:1989:379, στο εξής: απόφαση Dow Benelux, σκέψεις 17 έως 19). Βλ., επίσης, απόφαση Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, EU:C:2002:582, στο εξής: απόφαση PVC, σκέψη 301).

23. Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι επιχείρηση η οποία υποβλήθηκε σε έλεγχο τον οποίο διέταξε η Επιτροπή μπορεί να αμφισβητήσει ενώπιον του δικαστή της Ένωσης την απόφαση περί ελέγχου. Στην περίπτωση ακυρώσεως της εν λόγω αποφάσεως, η Επιτροπή θα βρισκόταν σε αδυναμία να χρησιμοποιήσει, στο πλαίσιο της διαδικασίας εικαζόμενης παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης, όλα τα έγγραφα και αποδεικτικά στοιχεία που θα είχε συγκεντρώσει στο πλαίσιο αυτού του ελέγχου, με κίνδυνο να ακυρώσει το δικαιοδοτικό όργανο της Ένωσης την απόφασή της περί παραβάσεως, κατά το μέτρο που θα στηριζόταν σε τέτοια αποδεικτικά μέσα¹².

24. Οι τέσσερις λόγοι αναιρέσεως θα εξετασθούν με βάση τα προεκτεθέντα.

B — Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως

25. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε και εφάρμοσε εσφαλμένα το θεμελιώδες δικαίωμα του απαραβίαστου της κατοικίας, το οποίο προστατεύεται από το άρθρο 7 του Χάρτη και το άρθρο 8 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (στο εξής: ΕΣΔΑ).

26. Στις σκέψεις 42 έως 102 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, αναφερόμενο σε πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ ή Δικαστήριο του Στρασβούργου), ότι ένας αποδεκτός βαθμός προστασίας από επεμβάσεις αντιβαίνουσες στο άρθρο 8 της ΕΣΔΑ απαιτεί την ύπαρξη νομικού πλαισίου και στενών περιορισμών. Στη συνέχεια το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι υπάρχουν πέντε κατηγορίες εγγυήσεων: (i) η αιτιολογία των αποφάσεων περί ελέγχου· (ii) οι περιορισμοί που επιβάλλονται στην Επιτροπή κατά τη διενέργεια των ελέγχων· (iii) η αδυναμία της Επιτροπής να επιβάλει έλεγχο διά της βίας· (iv) η παρέμβαση των εθνικών αρχών· και (v) η ύπαρξη εκ των υστέρων ένδικων βοηθημάτων. Κατόπιν εξετάσεως των πραγματικών περιστατικών και των κανόνων που θεσπίσθηκαν με τον κανονισμό 1/2003, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι στις υπό κρίση υποθέσεις και οι πέντε κατηγορίες εγγυήσεων είχαν τηρηθεί. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως ο οποίος προβλήθηκε πρωτοδίκως και αντλείτο από την προσβολή του δικαιώματος του απαραβίαστου της κατοικίας, δεδομένου ότι οι έλεγχοι της Επιτροπής διενεργήθηκαν χωρίς προηγούμενη δικαστική άδεια.

27. Στην ουσία, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένα τη νομολογία του ΕΔΔΑ σε σχέση με το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ, βάσει του οποίου σε μια υπόθεση η οποία είναι τόσο σημαντική και σε σχέση με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, η Επιτροπή υποχρεούται να ζητήσει προηγούμενη δικαστική άδεια από το Γενικό Δικαστήριο ή από ένα εθνικό δικαστήριο. Εξάλλου, σύμφωνα με τα όσα υποστηρίζουν οι αναιρεσείουσες, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένα τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ επί των υποθέσεων Colas Est¹³, Liotard Frères¹⁴ και Canal Plus¹⁵, κατά το μέτρο που έκρινε ότι η έλλειψη προηγούμενης δικαστικής άδειας αποτελούσε μόνο ένα από τα στοιχεία τα οποία ελήφθησαν υπόψη από το ΕΔΔΑ, όταν έκρινε ότι υπήρξε παράβαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ. Οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι, αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο θα έπρεπε να κρίνει ότι η προηγούμενη δικαστική άδεια αποτελούσε θεμελιώδες στοιχείο των εκτιμήσεων του ΕΔΔΑ. Επιπλέον, κατά την άποψή τους, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένα τις αποφάσεις Harju¹⁶ και Heino¹⁷ κρίνοντας ότι η απουσία προηγούμενης δικαστικής εντολής θα μπορούσε να «αντισταθμιστεί» από πλήρη ex post δικαστικό έλεγχο. Στις προαναφερθείσες υποθέσεις

12 — Βλ. απόφαση Roquette Frères (EU:C:2002:603, σκέψη 49 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

13 — Βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Société Colas Est κ.λπ. κατά Γαλλίας, αριθ. προσφυγής 37971/97, CEDH 2002-III.

14 — Βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Société Métallurgique Liotard Frères κατά Γαλλίας, αριθ. προσφυγής 29598/08, CEDH 2011.

15 — Βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Société Canal Plus κ.λπ. κατά Γαλλίας, αριθ. προσφυγής 29408/08, CEDH 2010.

16 — Βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Harju κατά Φινλανδίας, αριθ. προσφυγής 56716/09, CEDH 2011.

17 — Βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Heino κατά Φινλανδίας, αριθ. προσφυγής 56720/09, CEDH 2011.

οι ενέργειες των δημοσίων αρχών είχαν πράγματι δικαιολογημένο, επείγοντα χαρακτήρα. Εφόσον η Επιτροπή δεν ζήτησε, στο πλαίσιο των υπό κρίση υποθέσεων, προηγούμενη δικαστική άδεια, παρά το γεγονός ότι δεν υπήρχε επείγουσα ανάγκη προς δράση, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να εκτιμήσει ότι η Επιτροπή είχε ενεργήσει κατά παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.

28. Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από την ΕΑΕ και την Ισπανική Κυβέρνηση, αντιτάσσει ότι το Γενικό Δικαστήριο ορθώς έκρινε ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις συνάδουν προς το θεμελιώδες δικαίωμα του απαραβίαστου της κατοικίας και ότι δεν είχε ερμηνεύσει εσφαλμένα τη νομολογία του ΕΔΔΑ ως προς το θέμα αυτό.

29. Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως στην ουσία θέτει το ζήτημα κατά πόσον το ισχύον στην Ευρωπαϊκή Ένωση σύστημα ελέγχων που διενεργούνται βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 4, του κανονισμού 1/2003 είναι συμβατό προς το θεμελιώδες δικαίωμα του απαραβίαστου της κατοικίας, όπως αυτό κατοχυρώνεται με το άρθρο 7 του Χάρτη και το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ. Ειδικότερα, το Δικαστήριο καλείται να καθορίσει αν, κατά γενικό κανόνα, χρειάζεται να ζητεί η Επιτροπή *ex ante* δικαστική άδεια, τουλάχιστον στην περίπτωση που δεν υπάρχει επείγουσα ανάγκη προς δράση.

30. Όπως και η Επιτροπή, η Ισπανική Κυβέρνηση και η ΕΑΕ, φρονώ ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν ερμήνευσε ούτε εφάρμοσε εσφαλμένα τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ στις οποίες αναφέρονται οι αναιρεσείουσες. Ειδικότερα, στο παρόν στάδιο εξελίξεως της νομολογίας του Δικαστηρίου του Στρασβούργου, δεν είναι δυνατόν να υποστηριχθεί, όπως διαβεβαιώνουν οι αναιρεσείουσες, ότι η προστασία των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται με το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ απαιτεί από μια αρχή πολιτικής ανταγωνισμού να ζητεί πάντοτε την έκδοση δικαστικής άδειας, πριν από τη διενέργεια επιτοπίων ελέγχων στις εγκαταστάσεις επιχειρήσεων. Ούτε είναι δυνατόν να υποστηριχθεί ότι, βάσει της αρχής της αναλογικότητας, η δικαστική αυτή άδεια δεν χρειάζεται μόνον στην περίπτωση που υπάρχουν λόγοι που επιβάλλουν επείγουσα δράση εκ μέρους των δημοσίων αρχών.

31. Επιβάλλεται εκ προοιμίου η υπόμνηση ότι, επεκτείνοντας τις εγγυήσεις οι οποίες παρέχονται βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ σε νομικά πρόσωπα, όπως οι επιχειρήσεις, το Δικαστήριο του Στρασβούργου ενήργησε προσεκτικά, ώστε να μην τίθενται τα εν λόγω νομικά πρόσωπα στο ίδιο ακριβώς επίπεδο μεταχείρισεως με τα φυσικά πρόσωπα¹⁸, και να μην αντιμετωπίζονται οι χώροι των επιχειρήσεων με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζονται οι ιδιωτικές κατοικίες. Πράγματι, το ΕΔΔΑ, αρχίζοντας ήδη με την απόφαση *Niemietz*¹⁹, στη συνέχεια έχει επανειλημμένως κρίνει ότι στις δημόσιες αρχές επιτρέπεται να έχουν μεγαλύτερη ευχέρεια επεμβάσεως, σε σχέση με τα δικαιώματα που προστατεύονται με το άρθρο 8, όταν πρόκειται για επαγγελματικούς χώρους και εγκαταστάσεις επιχειρήσεων.

32. Δεύτερον, και περισσότερο σημαντικό, σε αντίθεση προς τις αναιρεσείουσες, δεν κατανοώ με ποιο τρόπο οι προαναφερθείσες αποφάσεις του ΕΔΔΑ *Colas Est*, *Liotard Frères* και *Canal Plus* μπορούν να ερμηνευτούν ότι επιβάλλουν σε μια αρχή πολιτικής ανταγωνισμού να ζητάει, κατά γενικό κανόνα, την έκδοση μια τέτοιας δικαστικής άδειας, στην περίπτωση δε που δεν την ζητήσει, να παραβαίνει το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ. Ούτε έχω πεισθεί ότι η νομολογία που απορρέει από τις αποφάσεις *Harju* και *Heino* δεν εφαρμόζεται στην υπό κρίση υπόθεση.

18 — Βλ., π.χ., ΕΔΔΑ, απόφαση *Bernh Larsen Holding AS* κ.λπ. κατά Νορβηγίας, αριθ. προσφυγής 24117/08, § 159 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, CEDH 2013.

19 — Βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση *Niemietz* κατά Γερμανίας, 16 Δεκεμβρίου 1992, σειρά Α, αριθ. 251-Β. Βλ., επίσης, ΕΔΔΑ, απόφαση *Société Colas Est* κ.λπ. κατά Γαλλίας, προμνησθείσα, υποσημείωση 13 ανωτέρω.

33. Καταρχάς, πρέπει να επισημανθεί ότι, ενώ η απόφαση Colas Est αφορά ειδικά παράβαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ, στις αποφάσεις Liotard Frères και Canal Plus το Δικαστήριο του Στρασβούργου εστίασε την προσοχή του αποκλειστικά στην εικαζόμενη παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ. Συνεπώς, δεν είναι εύλογο να επικρίνουν οι αναιρεσείουσες το Γενικό Δικαστήριο, επειδή αναφέρθηκε μόνον στην απόφαση Colas Est στο πλαίσιο του λόγου ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από εικαζόμενη παράβαση του άρθρου 7 του Χάρτη.

34. Εν πάση περιπτώσει, φρονώ ότι το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε λεπτομερή ανάλυση όλων των προαναφερθεισών αποφάσεων και ορθώς κατάληξε στο συμπέρασμα ότι η απουσία προηγούμενης εντολής αποτελούσε ένα μόνο από τα στοιχεία που έλαβε υπόψη του το ΕΔΔΑ στο πλαίσιο των υποθέσεων αυτών, όταν αποφάσισε περί των παραβιάσεων της ΕΣΔΑ τις οποίες επικαλούνται οι νυν αναιρεσείουσες²⁰. Όντως, το Δικαστήριο του Στρασβούργου κατέληξε στο συμπέρασμα αυτό βάσει συνολικής εκτιμήσεως όλων των συναφών νομικών στοιχείων και πραγματικών περιστατικών κάθε υποθέσεως. Ειδικότερα, το ΕΔΔΑ έλαβε ιδίως υπόψη το εύρος των εξουσιών που διέθετε η αρμόδια δημόσια αρχή, τις περιστάσεις της επεμβάσεως που συνδέονται με συγκεκριμένο θεμελιώδες δικαίωμα και κατά πόσο το ισχύον νομικό πλαίσιο προέβλεπε διαφορετικές εγγυήσεις, καθώς και το ακόμη σημαντικότερο θέμα της δυνατότητας αποτελεσματικού *ex post* δικαστικού ελέγχου.

35. Δύο τελευταίες αποφάσεις του ΕΔΔΑ, οι οποίες ακριβώς αφορούν εικαζόμενες παραβάσεις του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ, φαίνεται ότι επιβεβαιώνουν την ερμηνεία αυτήν της προαναφερθείσας νομολογίας.

36. Στην υπόθεση Bernh Larsen, το ΕΔΔΑ εκλήθη να αποφανθεί αν αντέβαινε στο άρθρο 8 της ΕΣΔΑ το αίτημα το οποίο απηύθυναν σε τρεις εταιρείες οι νορβηγικές φορολογικές αρχές, στο πλαίσιο φορολογικού ελέγχου, να θέσουν στη διάθεση των εν λόγω αρχών ένα αντίγραφο ασφαλείας του διακομιστή (*server*) ενός υπολογιστή. Το Δικαστήριο του Στρασβούργου έκρινε ότι, ενώ ένα τέτοιο αίτημα δεν συγκρίνεται με τις κατασχέσεις στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών ούτε είναι εκτελεστό επ' απειλή ποινικών κυρώσεων, εντούτοις ήταν νομικά δεσμευτικό για τις τρεις εταιρείες, στις οποίες θα ήταν δυνατόν να επιβληθούν διοικητικές κυρώσεις, αν δεν συμμορφώνονταν προς το αίτημα αυτό. Κατά συνέπεια, έκρινε ότι το ανωτέρω αίτημα συνιστούσε επέμβαση στην άσκηση των δικαιωμάτων σεβασμού της κατοικίας και της αλληλογραφίας των εταιρειών αυτών. Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι το αίτημα αυτό δεν είχε προηγουμένως εγκριθεί από δικαστική αρχή, το ΕΔΔΑ έκρινε ότι μια τέτοια επέμβαση ήταν δικαιολογημένη. Μεταξύ άλλων στοιχείων, το ΕΔΔΑ έλαβε υπόψη του ότι η εθνική νομοθεσία προέβλεπε σημαντικούς περιορισμούς στις εξουσίες των οικείων αρχών και προέβλεπε αποτελεσματικές και κατάλληλες εγγυήσεις κατά των καταχρήσεων²¹.

37. Επιπλέον, με την πρόσφατη απόφασή του στην υπόθεση Delta Pekárny, το ΕΔΔΑ εξέτασε αν έλεγχος ο οποίος διενεργήθηκε από την τσεχική εθνική αρχή πολιτικής ανταγωνισμού στους χώρους μιας εταιρείας το 2003 συνιστούσε παράβαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ. Το Δικαστήριο του Στρασβούργου έκρινε ότι, για την ενδιαφερόμενη εταιρεία, ο επίμαχος έλεγχος έθιξε το δικαίωμα για το απαραβίαστο της κατοικίας. Ωστόσο, η αιτιολογία για μια τέτοια διαπίστωση ήταν ότι η απόφαση με την οποία διετάσσετο ο έλεγχος δεν επιδεχόταν αποτελεσματικό, *ex ante* ή *ex post*, δικαστικό έλεγχο. Ειδικότερα, η μόνη δυνατότητα για τους προσφεύγοντες να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα του ελέγχου ήταν η άσκηση ένδικου βοηθήματος κατά των εκτιμήσεων της αρχής πολιτικής ανταγωνισμού ως προς τα πραγματικά περιστατικά. Στο πλαίσιο αυτό, θέματα όπως η ανάγκη διενέργειας του ελέγχου, η διάρκεια και η εμβέλειά του, καθώς και το συμβατό του εν λόγω ελέγχου προς την αρχή της αναλογικότητας δεν επιδέχονταν δικαστικό έλεγχο²².

20 — Βλ., μεταξύ άλλων, σκέψεις 64 έως 73 και 108 έως 110 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

21 — Βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Bernh Larsen Holding AS κ.λπ. κατά Νορβηγίας, προμνησθείσα, υποσημείωση 18 ανωτέρω.

22 — Βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Delta Pekárny AS κατά Τσεχικής Δημοκρατίας, αριθ. προσφυγής 97/11, §§ 82 έως 94, CEDH 2014.

38. Ακόμη, στην απόφαση *Delta Pekárny*, το ΕΔΔΑ έκρινε ρητώς ότι η έλλειψη προηγούμενης δικαστικής εντολής μπορεί να αντισταθμισθεί από *ex post* αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο ο οποίος θα καλύπτει όλα τα θέματα που αφορούν νομικά ζητήματα ή πραγματικά περιστατικά. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΔΔΑ έκανε ρητή αναφορά, μεταξύ άλλων, στην απόφασή του στην υπόθεση *Harju*, τη συνάφεια της οποίας προς την υπό κρίση υπόθεση αμφισβητούν οι αναιρεσείουσες, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω²³. Παρομοίως, στην απόφαση *Bernh Larsen*, το ΕΔΔΑ έκρινε ότι δεν υπήρξε παράβαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ, χωρίς καν να εξετάσει αν οι ενέργειες των δημοσίων αρχών εδικαιολογούνται από επείγουσα ανάγκη.

39. Βάσει των προεκτεθέντων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία της νομολογίας του ΕΔΔΑ στην οποία αναφέρονται οι αναιρεσείουσες. Ούτε υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή της νομολογίας αυτής στην υπόθεση η οποία υποβλήθηκε στην κρίση του.

40. Πράγματι, βάσει του συστήματος ελέγχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξασφαλίζεται ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας του θεμελιώδους δικαιώματος του απαραβίαστου της κατοικίας μέσω *ex post* δικαστικού ελέγχου, ο οποίος διενεργείται από τον δικαστή της Ένωσης. Φρονώ ότι δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η αρμοδιότητα του δικαστή της Ένωσης καλύπτει όλα τα νομικά και πραγματικά στοιχεία τα οποία είναι αναγκαία για να εξακριβωθεί η νομιμότητα των αποφάσεων περί ελέγχου²⁴, σύμφωνα με τη νομολογία που απορρέει από τις αποφάσεις *Chalkor* και *KME Germany*²⁵. Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε στο σημείο 23, σε περίπτωση ακυρώσεως μίας αποφάσεως περί ελέγχου, η Επιτροπή βρίσκεται σε αδυναμία να χρησιμοποιήσει τα έγγραφα που θα έχει συγκεντρώσει στο πλαίσιο αυτού του ελέγχου.

41. Συνεπώς φρονώ ότι οι αναιρεσείουσες δεν απέδειξαν παράβαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ. Επιπλέον, οι αναιρεσείουσες δεν ισχυρίζονται ότι το άρθρο 7 του Χάρτη προβλέπει υψηλότερο επίπεδο προστασίας από το προβλεπόμενο στην ΕΣΔΑ²⁶. Εν πάση περιπτώσει, δεν βλέπω να υπάρχει κάποιο στοιχείο στο πρωτογενές ή στο παράγωγο δίκαιο της Ένωσης από το οποίο να συνάγεται ένα τέτοιο συμπέρασμα. Συγκεκριμένα, το γράμμα του άρθρου 7 του Χάρτη έχει μεγάλη ομοιότητα με το γράμμα του άρθρου 8, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ. Επιπλέον, ο κανονισμός 1/2003 ειδικά απαιτεί προηγούμενη δικαστική άδεια μόνον για ελέγχους που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού αυτού και, συνεπώς, έμμεσα αποκλείει την ανάγκη μιας τέτοιας άδειας για ελέγχους που διενεργούνται βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 4, του κανονισμού.

42. Για τους προαναφερθέντες λόγους, φρονώ ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, όταν απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως που προέβαλαν οι νυν αναιρεσείουσες σχετικά με την προσβολή του δικαιώματός τους για το απαραβίαστο των επιχειρηματικών τους χώρων. Συνεπώς προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει τον πρώτο λόγο αναιρέσεως.

Γ — Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως

43. Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες ισχυρίζονται ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε και εφάρμοσε εσφαλμένα το θεμελιώδες δικαίωμα για αποτελεσματική ένδικη προστασία, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 47 του Χάρτη.

44. Η Επιτροπή και οι παρεμβαίνουσες αμφισβητούν τα επιχειρήματα αυτά.

23 — Όπ.π., §§ 83, 87, 92 και 93.

24 — Βλ. προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στην υπόθεση *Nexans και Nexans France* κατά Επιτροπής (C-37/13 P, EU:C:2014:223, σημείο 85).

25 — Βλ. αποφάσεις *Chalkor* κατά Επιτροπής (C-386/10 P, EU:C:2011:815), και *KME* κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-272/09 P, EU:C:2011:810).

26 — Βλ. άρθρο 52, παράγραφος 3, *in fine*, του Χάρτη: «[...] Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει το δίκαιο της Ένωσης να παρέχει ευρύτερη προστασία [από την προστασία που παρέχεται βάσει της ΕΣΔΑ]».

45. Φρονώ ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως αποτελεί, σε μεγάλο βαθμό, επανάληψη των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν σχετικά με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως. Οι αναιρεσείουσες απλώς ισχυρίζονται ότι η έλλειψη προηγούμενης δικαστικής άδειας ελέγχου στερεί τις επιχειρήσεις από αποτελεσματική ένδικη προστασία, κατά τρόπο θίγοντα το δικαίωμα το οποίο αναγνωρίζεται από το άρθρο 47 του Χάρτη και από το άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ. Και στην προκειμένη περίπτωση, οι αναιρεσείουσες αναφέρονται στις προαναφερθείσες αποφάσεις του ΕΔΔΑ Colas Est, Canal Plus και Liotard Frères²⁷.

46. Σχετικά, αρκεί η υπόμνηση των επεξηγηματικών διαπιστώσεων που ήδη εκτέθηκαν ανωτέρω: οι επιχειρήσεις οι οποίες έχουν υποβληθεί σε έλεγχο δικαιούνται να αμφισβητήσουν, ενώπιον του δικαστή της Ένωσης, τη νομιμότητα της απόφασεως περί ελέγχου την οποία εξέδωσε η Επιτροπή. Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου μπορεί να κινηθεί αμέσως μετά την κοινοποίηση της απόφασεως της Επιτροπής προς την ενδιαφερόμενη εταιρεία (συνήθως κατά την έναρξη του ελέγχου), χωρίς να χρειάζεται να αναμένουν έως ότου η Επιτροπή εκδώσει την τελική της απόφαση επί της εικαζόμενης παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης.

47. Επιπλέον, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο δικαστής της Ένωσης έχει την αρμοδιότητα να ελέγχει όλα τα νομικά και πραγματικά στοιχεία σχετικά με τις αποφάσεις περί ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου και του ζητήματος αν η Επιτροπή χρησιμοποίησε ορθά τις διακριτικές εξουσίες που της έχουν απονεμηθεί, και να ακυρώσει, εν όλω ή εν μέρει, τις αποφάσεις αυτές σε σχέση με όλα τα ανακύπτοντα ζητήματα²⁸.

48. Από τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά στοιχεία, συνάγεται ότι υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ του συστήματος ελέγχου το οποίο ισχύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αποτελεί αντικείμενο εξετάσεως στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως και του εθνικού συστήματος το οποίο αποτελούσε αντικείμενο εξέτασης από το ΕΔΔΑ στις υποθέσεις Canal Plus και Liotard Frères. Στις υποθέσεις αυτές, η διαπίστωση, εκ μέρους του Δικαστηρίου του Στρασβούργου, ότι υπήρξε παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ βασίστηκε σε δύο σημαντικά στοιχεία: (i) οι εταιρείες μπορούσαν να αμφισβητήσουν την απόφαση περί ελέγχου μόνον στο πλαίσιο ένδικου βοηθήματος το οποίο θα αφορούσε μόνον τις νομικές πτυχές της εν λόγω αποφάσεως («cassation») και το οποίο δεν τους επέτρεπε να αμφισβητήσουν τα σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά στοιχεία στα οποία βασίστηκε η απόφαση²⁹ και (ii) η απόφαση περί ελέγχου μπορούσε να προσβληθεί μόνο από κοινού με την τελική απόφαση της αρχής πολιτικής ανταγωνισμού, με αποτέλεσμα ότι η δυνατότητα προσβολής της αποφάσεως περί ελέγχου καθίστατο αβέβαιη και, εν πάση περιπτώσει, θα καθυστέρουσε για μερικά χρόνια³⁰.

49. Το Γενικό Δικαστήριο διασαφήνισε τα θέματα αυτά στις σκέψεις 109 έως 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

50. Και στην προκειμένη περίπτωση δεν κατανοώ —ούτε οι αναιρεσείουσες προσπάθησαν, με οποιονδήποτε τρόπο, να εξηγήσουν στο Δικαστήριο— τον λόγο για τον οποίο, ως προς το θέμα αυτό, το άρθρο 47 του Χάρτη θα επέβαλε υψηλότερο επίπεδο προστασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση από το επίπεδο το οποίο πρέπει να έχει ως γνώμονα το Δικαστήριο του Στρασβούργου δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ.

51. Βάσει των προεκτεθέντων λόγων, δεν θεωρώ πως το γεγονός ότι ο δικαστικός έλεγχος διενεργείται ex post συνιστά προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής ένδικης προστασίας.

27 — Βλ. ανωτέρω, στις υποσημειώσεις 13 έως 15. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι οι αναιρεσείουσες δεν έχουν εξηγήσει σαφώς τον λόγο για τον οποίο η απόφαση Colas Est είναι συναφής προς το υπό εξέταση θέμα, δεδομένου ότι, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η απόφαση αυτή αφορούσε μόνον παραβίαση του δικαιώματος σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής (άρθρο 8 της ΕΣΔΑ).

28 — Βλ. ανωτέρω παρατιθέμενη νομολογία, σημείο 40. Όσον αφορά τη νομολογία του ΕΔΔΑ, βλ., μεταξύ άλλων, ΕΔΔΑ, απόφαση Menarini Diagnostics Srl κατά Ιταλίας, αριθ. προσφυγής 43509/08, §§ 57 έως 67 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, CEDH 2011.

29 — Βλ. ΕΔΔΑ, αποφάσεις Société Canal Plus κ.λπ. κατά Γαλλίας, προμνησθείσα, υποσημείωση 15 ανωτέρω, § 37, και Société Métallurgique Liotard Frères κατά Γαλλίας, προμνησθείσα, υποσημείωση 14 ανωτέρω, §§ 18 και 19.

30 — Βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Société Canal Plus κ.λπ. κατά Γαλλίας, προμνησθείσα, υποσημείωση 15 ανωτέρω, § 40.

52. Επομένως, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι οι αποφάσεις περί ελέγχου είναι δυνατόν να αποτελούν αντικείμενο δικαστικού ελέγχου ο οποίος πληροί τα πρότυπα αποτελεσματικότητας τα οποία τίθενται με το άρθρο 47 του Χάρτη. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε, κατά κανένα τρόπο, σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή της προαναφερθείσας αρχής. Επομένως και ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Δ — Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως

53. Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη δεχόμενο ότι τα έγγραφα DUSS τα οποία ευρέθησαν κατά τον πρώτο έλεγχο «περιήλθαν παρεμπιπτόντως» σε γνώση της Επιτροπής κατά την έννοια της αποφάσεως Dow Benelux³¹. Η Επιτροπή όμως αναγνώρισε ότι οι υπάλληλοί της, οι οποίοι διενέργησαν τον έλεγχο, είχαν προηγουμένως πληροφορίες ότι υπήρχε καταγγελία για άλλη εικαζόμενη παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού εκ μέρους των νυν αναιρεσείουσών. Αυτές υποστήριξαν ότι η συμπεριφορά αυτή συνιστούσε παρατυπία η οποία επηρέασε την άσκηση των δικαιωμάτων τους άμυνας.

54. Η Επιτροπή προέβαλε καταρχάς ένσταση απαραδέκτου του υπό κρίση λόγου αναιρέσεως, κατά το μέτρο που οι αναιρεσείουσες αμφισβητούν διαπίστωση επί της ουσίας του Γενικού Δικαστηρίου. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή φρονεί ότι τα επιχειρήματα των αναιρεσείουσών είναι αβάσιμα.

1. Επί του παραδεκτού

55. Θεωρώ ότι η ένσταση απαραδέκτου του υπό κρίση λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί. Στην ουσία, το επίκεντρο των επικρίσεων που απευθύνουν στο Γενικό Δικαστήριο οι αναιρεσείουσες δεν είναι ότι τα έγγραφα DUSS περιήλθαν παρεμπιπτόντως σε γνώση της Επιτροπής, αλλά μάλλον ότι δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι περιήλθαν παρεμπιπτόντως σε γνώση της κατά την έννοια της αποφάσεως Dow Benelux. Συνεπώς, στην υπό κρίση υπόθεση, ο λόγος αναιρέσεως αφορά τον νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών από το Γενικό Δικαστήριο και τα νομικά συμπεράσματα που συνήγαγε από αυτά τα πραγματικά περιστατικά.

2. Επί της ουσίας

56. Ευθύς εξ αρχής θα πρέπει να υπενθυμίσω εκ νέου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 28 του κανονισμού 1/2003, τα έγγραφα ή οι πληροφορίες που συλλέγονται στο πλαίσιο ενός ελέγχου επιτρέπεται, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, να χρησιμοποιηθούν μόνο για τον σκοπό για τον οποίο συγκεντρώθηκαν. Ωστόσο, από την απόφαση Dow Benelux συνάγεται ότι, κατά παρέκκλιση της αρχής που θεσπίζεται με το άρθρο 28, έγγραφα και πληροφορίες οι οποίες περιήλθαν παρεμπιπτόντως σε γνώση της Επιτροπής, αλλά δεν καλύπτουν το αντικείμενο του ελέγχου, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να κινηθεί νέος έλεγχος.

57. Με την απόφασή του και υπό το φως των επιχειρημάτων και των αποδεικτικών στοιχείων τα οποία προσεκόμισαν οι διάδικοι, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα έγγραφα DUSS δεν ήταν αντικείμενο στοχευμένου ελέγχου, δεδομένου ότι βρέθηκαν παρεμπιπτόντως σε διάφορα σημεία των επιχειρηματικών χώρων τους οποίους ερευνούσε η Επιτροπή με σκοπό να συλλέξει πληροφορίες σχετικά με το αντικείμενο του πρώτου ελέγχου. Με βάση την υπόθεση αυτή, και κυρίως στηριζόμενο στη νομολογία που απορρέει από την απόφαση Dow Benelux, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τα επιχειρήματα των νυν αναιρεσείουσών τα οποία αφορούν εικαζόμενη παρατυπία κατά τον πρώτο έλεγχο³².

31 — EU:C:1989:379.

32 — Βλ. σκέψεις 115 έως 165 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

58. Το γεγονός ότι τα έγγραφα DUSS βρέθηκαν κατά τη διάρκεια έρευνας άλλου είδους εγγράφων συνιστά διαπίστωση επί της ουσίας η οποία, καταρχήν, δεν υπόκειται σε έλεγχο στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως εκδικαζόμενης ενώπιον του Δικαστηρίου. Εντούτοις, το ακόλουθο ερώτημα είναι καίριας σημασίας: αρκεί η διαπίστωση αυτή για να γίνει δεκτό ότι τα δικαιώματα άμυνας των αναιρεσειουσών και το δικαίωμά τους για σεβασμό της ιδιωτικής τους ζωής τηρήθηκαν δεόντως στο πλαίσιο του πρώτου ελέγχου; Με άλλα λόγια, το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε ορθά το άρθρο 28 του κανονισμού 1/2003 και τη νομολογία που απορρέει από την απόφαση Dow Benelux;

59. Δεν πιστεύω ότι πρόκειται περί αυτού.

60. Εκτιμώ ότι, για να γίνει κατανοητό για ποιο λόγο πρέπει να θεωρηθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε εσφαλμένα τη νομολογία του Δικαστηρίου, είναι αναγκαία η αναδρομή στον «λόγο υπάρξεως» των κανόνων που θεσπίζονται με τον κανονισμό 1/2003, όπως έχουν ερμηνευθεί από το Δικαστήριο.

61. Δεν αμφισβητείται ότι ο κανονισμός 1/2003 απένειμε στην Επιτροπή ευρείες εξουσίες έρευνας, οι οποίες επηρεάζουν σοβαρά την άσκηση ορισμένων θεμελιωδών δικαιωμάτων των εταιρειών και των ατόμων. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, οι εξουσίες αυτές ασκούνται άνευ (ή κατόπιν περιορισμένου) *ex ante* δικαστικού ελέγχου. Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι οι εσωτερικοί έλεγχοι και οι μηχανισμοί ισορροπιών που συνήθως προβλέπονται στην περίπτωση που η Επιτροπή εκδίδει αποφάσεις ή άλλες δεσμευτικές πράξεις³³ δεν εφαρμόζονται πλήρως στο πλαίσιο των άρθρων 20 και 21 του κανονισμού 1/2003. Όντως, η εξουσία εκδόσεως αποφάσεων βάσει των διατάξεων αυτών έχει ανατεθεί³⁴ στον Επίτροπο ο οποίος είναι επιφορτισμένος με την πολιτική ανταγωνισμού, αυτός δε, στη συνέχεια, μεταβιβάζει περαιτέρω την εξουσία αυτήν στον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (στο εξής: ΓΔ Ανταγωνισμού) της Επιτροπής³⁵. Αυτό σημαίνει ότι, στην πράξη, οι αποφάσεις λαμβάνονται μόνον από το προσωπικό της ΓΔ Ανταγωνισμού, ενώ οι άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής διαδραματίζουν μικρό ή κανένα ρόλο στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων.

62. Ωστόσο, είναι γενικά αποδεκτό ότι η Επιτροπή πρέπει να έχει τις ευρείες αυτές εξουσίες και την αντίστοιχη διακριτική ευχέρεια κατά την άσκησή τους, δεδομένου ότι οι παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού συνιστούν σοβαρές παραβάσεις της οικονομικής νομοθεσίας επί της οποίας βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης, είναι εύλογο να έχει ανατεθεί η εξουσία εκδόσεως αποφάσεων ελέγχου στον Επίτροπο ο οποίος είναι επιφορτισμένος με την πολιτική ανταγωνισμού, ώστε να επιτυγχάνεται η σύντομη εκτέλεση των ελέγχων, ενώ ταυτόχρονα να ελαχιστοποιείται κάθε κίνδυνος διαρροών³⁶.

63. Ταυτόχρονα, ωστόσο, ακριβώς επειδή οι εξουσίες αυτές είναι τόσο εκτεταμένες, η διακριτική ευχέρεια τόσο ευρεία και η διαδικασία λήψεως αποφάσεων υπόκειται σε τόσο λίγους προηγούμενους ελέγχους (δικαστικούς ή διοικητικούς), εναπόκειται στον δικαστή της Ένωσης να διασφαλίσει ότι τηρούνται πλήρως τα δικαιώματα των επιχειρήσεων και των πολιτών τους οποίους αφορούν οι έλεγχοι³⁷. Με άλλα λόγια, ορθώς η Επιτροπή δικαιούται να επεμβαίνει, μερικές φορές σοβαρά, στην

33 — Αυτοί οι έλεγχοι και μηχανισμοί ισορροπιών περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, συζήτηση στην ολομέλεια του Σώματος των Επιτρόπων, μετά από διυπηρεσιακή διαβούλευση.

34 — Βάσει του άρθρου 13 του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής [C(2000) 3614] (ΕΕ 2000, L 308, σ. 26), όπως τροποποιήθηκε πρόσφατα με την απόφαση της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2011, για την τροποποίηση του εσωτερικού της κανονισμού (2011/737/ΕΕ, Ευρατόμ) (ΕΕ L 296, σ. 58).

35 — Βλ., κυρίως, αποφάσεις της Επιτροπής PV(2004) 1655, SEC(2004) 520/2, και PV(2006) 1763, SEC(2006) 1368.

36 — Επί του νόμιμου μιας τέτοιας μεταβιβάσεως εξουσιών, βλ. αποφάσεις AKZO Chemie και AKZO Chemie UK κατά Επιτροπής (5/85, ΕΥ:C:1986:328, σκέψεις 28 έως 40), και Dow Chemical Ibérica κ.λπ. κατά Επιτροπής (97/87 έως 99/87, ΕΥ:C:1989:380, σκέψη 58).

37 — Βλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer στην υπόθεση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-204/00 P, ΕΥ:C:2003:85, σημείο 26). Βλ. επίσης, υπό την έννοια αυτή, απόφαση Hoechst κατά Επιτροπής (C-227/92 P, ΕΥ:C:1999:360, σκέψεις 14 και 15 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των επιχειρήσεων και των πολιτών κατά τη διάρκεια ερευνών στον τομέα του ανταγωνισμού. Δεν μπορεί όμως να παραβιάζει τον νόμο, δεδομένου ότι, με τον τρόπο αυτό, θίγει το απαραβίαστο του πυρήνα των θεμελιωδών αυτών δικαιωμάτων, των οποίων η άσκηση διασφαλίζεται από το δίκαιο της Ένωσης³⁸.

64. Το άρθρο 28 του κανονισμού 1/2003 θα πρέπει να εξετάζεται βάσει των ανωτέρω σκέψεων. Ένας από τους σκοπούς της διατάξεως αυτής είναι να εμποδίζει την Επιτροπή να διενεργεί ελέγχους στην τύχη («fishing expeditions»), χρησιμοποιώντας ως πρόσχημα μια εν εξελίξει έρευνα για εικαζόμενη παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού. Η Επιτροπή δεν μπορεί να αναζητήσει αποδείξεις σχετικά με πιθανές παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης άλλες από αυτές που σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου.

65. Ωστόσο, θεωρώ ότι από το σκεπτικό της νομολογίας Dow Benelux συνάγεται ότι δεν είναι δυνατόν να επιβληθεί στην Επιτροπή η υποχρέωση να αγνοεί, σε περίπτωση ανευρέσεως όλως τυχαίως, έγγραφα τα οποία πιθανόν να την οδηγούν σε άλλη, πιθανή παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης. Πράγματι, αν η Επιτροπή δεν αγνοήσει τις ανευρεθείσες πληροφορίες, δεν διαπράττει παράβαση ή καταστρατήγηση οποιουδήποτε διαδικαστικού κανόνα. Παραδείγματος χάριν, η περίπτωση αυτή μπορεί να συγκριθεί, τηρουμένων των αναλογιών, με την περίπτωση κατά την οποία οι αρχές επιβολής του νόμου, ενώ διενεργούν επιτόπιο έλεγχο για εικαζόμενη φοροδιαφυγή, ανακαλύπτουν πληροφορίες οι οποίες υποδεικνύουν την πιθανότητα ξεπλύματος χρήματος. Δεν υπάρχει εύλογη αιτία βάσει της οποίας οι εν λόγω αρχές θα έπρεπε να αγνοήσουν πληροφορίες οι οποίες πράγματι ανακαλύφθηκαν τυχαία. Τα ίδια ισχύει και για την Επιτροπή στο πλαίσιο των ελέγχων οι οποίοι διενεργούνται βάσει του κανονισμού 1/2003.

66. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, η ουσία της υπό κρίση υποθέσεως είναι η ακόλουθη: καταστρατήγησε η Επιτροπή τον κανόνα του άρθρου 20, παράγραφος 4, του κανονισμού 1/2003;

67. Στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι αμέσως πριν από τη διενέργεια του ελέγχου, όλοι οι συμμετέχοντες υπάλληλοι της Επιτροπής ενημερώθηκαν ειδικά για το γεγονός ότι η Επιτροπή είχε δεχθεί και άλλη καταγγελία κατά των νυν αναιρεσειουσών και ότι οι εν λόγω υπάλληλοι έλαβαν γνώση του αντικειμένου της νέας καταγγελίας. Πράγματι, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ρητά το γεγονός αυτό και κατά την πρωτόδικη διαδικασία και κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας αναιρέσεως. Εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο δεν αντέδρασε αρνητικά σε σχέση με αυτήν τη συμπεριφορά, την οποία προφανώς έκρινε ότι είναι άνευ σημασίας στο πλαίσιο της προμνησθείσας νομολογίας Dow Benelux. Το Γενικό Δικαστήριο απλώς έκρινε ότι η Επιτροπή «ήταν θεμιτό να ενημερώσει τους υπαλλήλους σχετικά με το ευρύτερο πλαίσιο της υποθέσεως», χωρίς ωστόσο να εξηγήσει γιατί τελικά η ενημέρωση αυτή ήταν θεμιτή³⁹.

68. Στις γραπτές παρατηρήσεις της, η Επιτροπή υποστηρίζει τη συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου, ισχυριζόμενη ότι ήταν χρήσιμο για τους υπαλλήλους της Επιτροπής να γνωρίζουν το πλαίσιο εντός του οποίου θα διενεργείτο ο έλεγχος.

69. Καταρχήν συμφωνώ με την Επιτροπή ότι, πριν από τη διενέργεια ενός ελέγχου, είναι σημαντικό οι υπάλληλοί της να είναι ενημερωμένοι σχετικά με το πλαίσιο του ελέγχου. Προς τον σκοπό αυτόν, θεωρώ λογικό και χρήσιμο να διαθέτουν όλες τις πληροφορίες οι οποίες θα συμβάλουν στην αποτελεσματικότητα της αναζήτησεως αποδείξεων σχετικών με το αντικείμενο του ελέγχου. Στις πληροφορίες αυτές συμπεριλαμβάνονται, παραδείγματος χάριν, χρήσιμες πληροφορίες για την κατανόηση της φύσεως και την έκταση της εικαζόμενης παραβάσεως (σχετικά προϊόντα, θιγόμενες γεωγραφικές αγορές, άλλες ενεχόμενες εταιρείες, ονόματα των προσώπων που εμπλέκονται για λογαριασμό της υπό έλεγχο εταιρείας κ.λπ.), καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις υλικοτεχνικές

38 — Βλ., μεταξύ άλλων, άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

39 — Σκέψη 162 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως.

πτυχές του ελέγχου (γραφεία προς έλεγχο, σχετικά έγγραφα, λέξεις-κλειδιά ή άλλου τύπου ειδικές προς αναζήτηση πληροφορίες). Αυτό το είδος των πληροφοριών όχι μόνον θα καταστήσει αποτελεσματικότερο τον έλεγχο, και συνεπώς θα εξασφαλισθεί ότι ο έλεγχος αυτός θα επιτύχει τον σκοπό του, αλλά επίσης θα περιορίσει την επέμβαση στην άσκηση των δικαιωμάτων των επιχειρήσεων που υποβάλλονται στον έλεγχο, εφόσον μπορεί να καταστήσει τον έλεγχο περισσότερο εστιασμένο και λιγότερο χρονοβόρο.

70. Τούτου δοθέντος, θεωρώ ότι δεν είναι καθόλου σαφές τι εννοεί η Επιτροπή όταν, στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, αναφέρεται στο «πλαίσιο» του ελέγχου. Ούτε κατανοώ τον λόγο για τον οποίο η δεύτερη εικαζόμενη παράβαση θα έπρεπε να θεωρηθεί, όπως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, ως «ενημέρωση» σχετικά με την πρώτη εικαζόμενη παράβαση.

71. Ερωτηθείσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή προσπάθησε να εξηγήσει στο Δικαστήριο για ποιο λόγο πληροφορίες σχετικά με τη δεύτερη εικαζόμενη παράβαση ήσαν συναφείς προς τις πληροφορίες που αφορούσαν την πρώτη εικαζόμενη παράβαση. Η Επιτροπή υποστήριξε ότι οι δύο υποθέσεις θα μπορούσαν να συνδέονται για δύο λόγους: πρώτον, επειδή ο καταγγέλλων ήταν ο ίδιος και στις δύο έρευνες· δεύτερον, κατά το συγκεκριμένο χρονικό σημείο, η Επιτροπή δεν ήταν δυνατόν να αποκλείσει την πιθανότητα ότι και οι δύο υπό έρευνα πρακτικές να συνιστούν την έκφραση γενικής στρατηγικής της Deutsche Bahn που σκοπό είχε να δυσχεράνει, με τρόπο που συνιστούσε δυσμενή διάκριση, την πρόσβαση των ανταγωνιστών στις υποδομές των θυγατρικών της.

72. Η αδυναμία και η ασάφεια των επιχειρημάτων της Επιτροπής επί του θέματος αυτού στην πραγματικότητα καταδεικνύουν ότι οι δύο υποθέσεις δεν έχουν κανένα κοινό σημείο, εκτός από το γεγονός ότι αμφότερες αφορούν θυγατρικές της Deutsche Bahn, όχι όμως την ίδια θυγατρική. Φρονώ ότι το γεγονός ότι μια εταιρεία συμπεριλαμβανόταν μεταξύ των καταγγελλόντων και στις δύο υποθέσεις είναι άνευ σημασίας, εφόσον οι επίμαχες πρακτικές ήσαν τελείως διαφορετικές και αφορούσαν διαφορετικές αγορές.

73. Όσον αφορά το επιχείρημα ότι η Επιτροπή δεν ήταν δυνατόν να αποκλείσει την πιθανότητα ότι οι δύο πρακτικές συνιστούσαν την έκφραση μιας και μόνης πολιτικής, κανένα από τα διαθέσιμα στον φάκελο της δικογραφίας στοιχεία δεν στηρίζει ένα τέτοιο επιχείρημα. Συγκεκριμένα, από την περιγραφή των γεγονότων, όπως τα παρουσίασε η ίδια η Επιτροπή, συνάγεται το αντίθετο. Η Επιτροπή παραδέχθηκε ότι το προσωπικό της ενημερώθηκε σχετικά με το αντικείμενο της δεύτερης καταγγελίας πριν διενεργηθεί ο πρώτος έλεγχος, αλλά πρόσθεσε ότι έγινε υπενθύμιση στο προσωπικό ότι σκοπός του πρώτου αυτού ελέγχου ήταν το αντικείμενο της πρώτης καταγγελίας και όχι της δεύτερης. Είναι προφανές ότι, αν η Επιτροπή είχε υπόνοιες ότι και οι δύο πρακτικές συνιστούσαν την έκφραση ενός και μοναδικού σχεδίου, η προειδοποίηση αυτή όχι μόνον δεν θα χρειαζόταν, αλλά θα ήταν ακόμη και αντιπαραγωγική. Ειδικότερα, η εικαζόμενη παράβαση θα μπορούσε να είναι πολύ μεγαλύτερης σημασίας ως προς το είδος και την έκτασή της. Συνεπώς, θα ήταν λογικό για την Επιτροπή να ερευνήσει επισταμένως για πιθανές διασυνδέσεις μεταξύ των δύο υποθέσεων.

74. Επιπλέον, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή εξήγησε ότι αρχικά είχε αποφασίσει να μην κινήσει διαδικασία ελέγχου σχετικά με τη δεύτερη καταγγελία, δεδομένου ότι έκρινε ότι αφορούσε πρακτική με πολύ περιορισμένο αντίκτυπο. Εντούτοις, η δήλωση αυτή δύσκολα συμβιβάζεται με το επιχείρημα της Επιτροπής ότι, κατά το επίμαχο χρονικό σημείο, δεν μπορούσε να αποκλείσει την πιθανότητα ότι η Deutsche Bahn ανέπτυξε μια μακρόπνοη στρατηγική με σκοπό να δυσχεράνει, με τρόπο που συνιστούσε δυσμενή διάκριση, την πρόσβαση των ανταγωνιστών στις υποδομές των θυγατρικών της.

75. Εν πάση περιπτώσει, θεωρώ προφανές ότι, αν η Επιτροπή πράγματι είχε υπόνοιες για την ύπαρξη μιας τόσο εκτεταμένης στρατηγικής της Deutsche Bahn, έπρεπε να το αναφέρει στην πρώτη απόφαση περί ελέγχου. Ακόμη και όταν βρέθηκαν τα έγγραφα DUSS κατά τον πρώτο έλεγχο, δεν έγινε καμία αναφορά μιας τέτοιας εικαζόμενης στρατηγικής ούτε στη δεύτερη ούτε στην τρίτη απόφαση περί ελέγχου. Το γεγονός αυτό φαίνεται ότι, αφενός, έρχεται σαφώς σε αντίθεση προς τα όσα υποστηρίζει η Επιτροπή και, αφετέρου, δημιουργεί περαιτέρω αμφιβολίες περί της νομιμότητας των προσβαλλομένων αποφάσεων.

76. Τέλος, στην απάντηση που έδωσε σε μια άλλη ερώτηση κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή παραδέχθηκε πως το γεγονός ότι το προσωπικό της είχε προηγουμένως ενημερωθεί ως προς το αντικείμενο της δεύτερης εικαζόμενης παραβάσεως δεν συνεπαγόταν αναγκαστικά ότι η έρευνα για ανεύρεση πληροφοριών σχετικά με την πρώτη εικαζόμενη παράβαση ήταν περισσότερο αποτελεσματική.

77. Δεδομένης της προφανούς ελλείψεως σαφούς συσχετισμού μεταξύ των δύο εικαζόμενων παραβάσεων και την αναγνώριση, εκ μέρους της Επιτροπής, ότι η ενημέρωση που έγινε στο προσωπικό της σχετικά με τη δεύτερη εικαζόμενη παράβαση δεν ήταν πραγματικά χρήσιμη για την ανεύρεση πληροφοριών σχετικά με την πρώτη εικαζόμενη παράβαση, θεωρώ ότι το λογικώς αναγκαίο συμπέρασμα είναι ότι πρέπει να υπάρχει άλλος λόγος που οδήγησε στην ενημέρωση του προσωπικού της Επιτροπής. Φρονώ ότι η μόνη πιθανή εξήγηση είναι ότι η πληροφορία σχετικά με την εικαζόμενη παράβαση της DUSS διαβιβάστηκε στους υπαλλήλους της Επιτροπής, ώστε να «έχουν ανοιχτά τα μάτια τους» για την ανεύρεση αποδείξεων σχετικά με τη δεύτερη εικαζόμενη παράβαση.

78. Πράγματι, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι το προσωπικό της Επιτροπής θα ήταν σε θέση —χωρίς αυτήν την προηγούμενη ενημέρωση— να κατανοήσει τη σημασία των εγγράφων της DUSS. Πολλώ δε μάλλον διότι η εικαζόμενη παράβαση στην περίπτωση αυτήν δεν είναι η τυπική και ευχερώς εντοπιζόμενη παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ (όπως στην περίπτωση εγγράφων που σχετίζονται με ιδιαίτερης σοβαρότητας συμπράξεις), αλλά συνίσταται σε συμπεριφορά της οποίας τα αρνητικά για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα μπορούν να εκτιμηθούν μέσω ορισμένης πολύπλοκης αναλύσεως⁴⁰.

79. Στην ουσία, βάσει των προεκτεθέντων, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι, εσκεμμένα ή από αμέλεια, η Επιτροπή καταστρατήγησε τους κανόνες του κανονισμού 1/2003 για τη διεξαγωγή ελέγχων, χρησιμοποιώντας ένα συγκεκριμένο έλεγχο για να αναζητήσει έγγραφα τα οποία αφορούσαν ένα άλλο, *άσχετο* θέμα.

80. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σχεδόν περιττό να επισημανθεί ότι στην περίπτωση κατά την οποία, όπως στην υπό κρίση υπόθεση, η Επιτροπή ενημερώνεται για μια άλλη, διαφορετική και χωριστή εικαζόμενη παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού εκ μέρους μερικών εταιρειών για τις οποίες έχει ήδη διαταχθεί έλεγχος, η Επιτροπή μπορεί να ελέγξει παράλληλα και τα δύο είδη πρακτικών που ακολουθήθηκαν. Ειδικότερα, τίποτα δεν την εμποδίζει, αν πληρούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις, να εκδώσει δύο αποφάσεις περί ελέγχου που απευθύνονται στην ίδια εταιρεία και εκτελούνται ταυτόχρονα, ενώ κάθε μία από τις αποφάσεις θα έχει εκδοθεί στο πλαίσιο διαφορετικού ελέγχου. Ωστόσο, αν προτίθεται να ενεργήσει με αυτόν τον τρόπο, οφείλει να ενεργήσει με διαφάνεια, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει ο κανονισμός 1/2003, ώστε να τηρηθούν όλες οι διασφαλίσεις και οι εγγυήσεις που προβλέπονται υπέρ των εταιρειών που υποβάλλονται σε έλεγχο.

81. Στην υπό κρίση υπόθεση, η Επιτροπή είχε εξ αρχής αποφασίσει εσκεμμένα να μην εκδώσει ταυτόχρονα δυο διαφορετικές αποφάσεις και να ελέγξει τυπικά μόνον μία από τις εικαζόμενες παραβάσεις. Ωστόσο, συνέστησε στο προσωπικό της, ρητά ή έμμεσα, να επιδείξει ιδιαίτερη προσοχή σε πληροφορίες που αφορούσαν τη δεύτερη, διαφορετική, εικαζόμενη παράβαση.

40 — Βλ., σχετικά, μεταξύ άλλων, σκέψεις 15 και 22 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως.

82. Είναι σαφές ότι με τη νομολογία Dow Benelux το Δικαστήριο δεν εννοούσε ότι επιτρέπονται τέτοιου είδους ενέργειες. Φρονώ ότι δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ της περιπτώσεως κατά την οποία η Επιτροπή διενεργεί έλεγχο χωρίς νομότυπη απόφαση και της περιπτώσεως κατά την οποία η Επιτροπή ενεργεί βάσει νομότυπης αποφάσεως, αλλά αναζητεί πληροφορίες που αφορούν άλλον έλεγχο, ο οποίος δεν καλύπτεται από την απόφαση αυτήν.

83. Εν κατακλείδι, η καταστρατήγηση των διατάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 20, παράγραφος 4, του κανονισμού 1/2003 είχε ως επακόλουθο όχι μόνον την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας των αναιρεσιουσών, αλλά επίσης, κυρίως, την πρόδηλη προσβολή του δικαιώματος του απαραβίαστου της κατοικίας. Για τον λόγο αυτόν, πρέπει να γίνει δεκτός ο τρίτος λόγος αναιρέσεως και να αναιρεθεί η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, καθόσον με αυτήν απορρίφθηκε, σε πρώτο βαθμό, ο αντίστοιχος λόγος που προέβαλαν ενώπιόν του οι νυν αναιρεσείουσες και αντλείται από το παράτυπο του πρώτου ελέγχου.

Ε — Ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως

84. Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες ισχυρίζονται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον έκρινε ότι έφεραν το βάρος της αποδείξεως ότι τα έγγραφα DUSS δεν «ευρέθησαν κατά τύχην». Οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι, αντίθετα, το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να είχε διατάξει την Επιτροπή να αποδείξει ότι επληρούντο οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στη νομολογία Dow Benelux.

85. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο υπό κρίση λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος και αβάσιμος. Όσον αφορά το απαράδεκτο, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, στην ουσία, οι αναιρεσείουσες ζητούν από το Δικαστήριο να ελέγξει την εκτίμηση, από το Γενικό Δικαστήριο, των αποδεικτικών στοιχείων τα οποία προσκόμισαν σε πρώτο βαθμό οι νυν αναιρεσείουσες με σκοπό να αποδείξουν ότι τα έγγραφα DUSS δεν βρέθηκαν κατά τύχην. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τα προαναφερθέντα αποδεικτικά στοιχεία δεν στήριζαν τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι νυν αναιρεσείουσες και ότι η εκτίμηση αυτή δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αιτήσεως αναιρέσεως.

86. Όσον αφορά την ουσία του υπό κρίση λόγου αναιρέσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν ήταν καθόλου αδύνατο για τις νυν αναιρεσείουσες να προσκομίσουν την απόδειξη προς στήριξη των επιχειρημάτων τους ότι κατά τον πρώτο έλεγχο η Επιτροπή αναζήτησε επίσης έγγραφα που αφορούσαν τη δεύτερη εικαζόμενη παράβαση. Όντως, οι νυν αναιρεσείουσες υπέβαλαν, σε πρώτο βαθμό, έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία, κατά την άποψή τους, αποδείκνυαν την παράνομη συμπεριφορά της Επιτροπής, τα οποία όμως το Γενικό Δικαστήριο —ορθώς κατά την Επιτροπή— δεν έκρινε πειστικά.

87. Ο υπό κρίση λόγος αναιρέσεως αφορά, προφανώς, και την απόρριψη από το Γενικό Δικαστήριο του λόγου ακυρώσεως που είχαν προβάλει οι αναιρεσείουσες και αφορά τη χρησιμοποίηση των εγγράφων DUSS τα οποία βρέθηκαν κατά τον πρώτο έλεγχο και αποτέλεσαν τη βάση για την έκδοση της δεύτερης και της τρίτης αποφάσεως περί ελέγχου. Συνεπώς, αν το Δικαστήριο αποδεχθεί την εκτίμησή μου όσον αφορά τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, δεν υπάρχει λόγος να εξετάσει και τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως. Ωστόσο, θα εξετάσω σύντομα τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, για λόγους πληρότητας της αναλύσεως ή για την περίπτωση που το Δικαστήριο κρίνει απαράδεκτο ή αβάσιμο τον τρίτο λόγο αναιρέσεως.

1. Επί του παραδεκτού

88. Επισημαίνω ευθύς εξαρχής ότι δεν έχω πεισθεί από τα επιχειρήματα της Επιτροπής ότι ο υπό κρίση λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος. Θεωρώ ότι οι αναιρεσείουσες δεν επικρίνουν την εκτίμηση, εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου, των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισαν προς στήριξη του επιχειρημάτων τους, αλλά το γεγονός ότι έκρινε πως το βάρος αποδείξεως της αληθούς προθέσεως της Επιτροπής το έφεραν κατά κύριο λόγο οι αναιρεσείουσες. Συνεπώς, το ζήτημα που εγείρουν οι αναιρεσείουσες αφορά την κατανομή του βάρους της αποδείξεως: το ζήτημα αυτό είναι σαφώς νομικό ζήτημα και, συνεπώς, υπόκειται στον έλεγχο του Δικαστηρίου στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

2. Επί της ουσίας

89. Ο υπό κρίση λόγος αναιρέσεως στην ουσία εγείρει το ζήτημα κατά πόσον στο πλαίσιο διαδικασιών ενώπιον του δικαστή της Ένωσης οι επιχειρήσεις οφείλουν να αποδείξουν ότι έγγραφα που βρέθηκαν στο πλαίσιο ενός ελέγχου, τα οποία όμως δεν σχετίζονται με τον δηλωμένο σκοπό του ελέγχου αυτού, χρησιμοποιήθηκαν παράνομα από την Επιτροπή σε ένα άλλο πλαίσιο, ή αντιστρόφως.

90. Φρονώ ότι είναι χρήσιμο να επισημανθεί ακόμη μια φορά ότι οι εξουσίες που έχουν απονεμηθεί στους υπαλλήλους της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003 προσδιορίζονται με την απόφαση περί ελέγχου, η οποία καθορίζει και το αντικείμενό του. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η Επιτροπή πρέπει να είναι σε θέση να εξετάσει όλα τα έγγραφα που αφορούν την υπόθεση, τα οποία εύλογα μπορεί να θεωρεί ότι αποτελούν πηγή πληροφοριών, συναφών προς τον έλεγχο. Αυτό σημαίνει ότι, αναπόφευκτα, το προσωπικό της Επιτροπής εξετάζει ένα μεγάλο αριθμό εγγράφων τα οποία μπορεί να εξέρχονται των ορίων του αντικειμένου του ελέγχου, ώστε να εξακριβώσουν κατά πόσον τα έγγραφα αυτά είναι συναφή προς τον έλεγχο. Ωστόσο, το προσωπικό της Επιτροπής επιτρέπεται να πάρει αντίγραφα μόνον από τα έγγραφα τα οποία θεωρούνται ως συναφή προς τον έλεγχο⁴¹.

91. Συνεπώς, το γεγονός ότι η Επιτροπή παίρνει μόνον αντίγραφα των εγγράφων που καλύπτονται από την απόφαση περί ελέγχου δεν σημαίνει ότι η συμπεριφορά της τεκμαίρεται ως νομότυπη. Στην περίπτωση αυτή, εναπόκειται στην υποβληθείσα σε έλεγχο επιχείρηση να αποδείξει ενώπιον του Δικαστηρίου ότι η απόφαση περί ελέγχου είναι άκυρη (προσβάλλοντας την εν λόγω απόφαση απευθείας ενώπιον του δικαστή της Ένωσης) ή ότι ο τρόπος με τον οποίο διενεργήθηκε ο έλεγχος είναι παράνομος (συνήθως, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως της τελικής αποφάσεως την οποία εκδίδει η Επιτροπή σχετικά με την εικαζόμενη παράβαση)⁴².

92. Εξάλλου, κατά κανόνα απαγορεύεται οποιαδήποτε χρησιμοποίηση πληροφοριών οι οποίες εξέρχονται των ορίων που καθορίζονται με την απόφαση περί ελέγχου. Όπως διασαφηνίσθηκε με την απόφαση Dow Benelux, έγγραφα τα οποία βρέθηκαν τυχαία κατά τη διάρκεια ελέγχου και δεν σχετίζονται με τον έλεγχο δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να κινηθεί η διαδικασία νέου ελέγχου.

41 — Βλ., σχετικά, προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στην υπόθεση Nexans και Nexans France κατά Επιτροπής (EU:C:2014:223, σημείο 62 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

42 — Βλ. αποφάσεις Dow Benelux (EU:C:1989:379, σκέψη 49), και Nexans France και Nexans κατά Επιτροπής (T-135/09, EU:T:2012:596, σκέψεις 115 επ. και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

93. Κατά συνέπεια, αν η Επιτροπή χρησιμοποιεί έγγραφα ή πληροφορίες που βρέθηκαν κατά τη διάρκεια ενός ελέγχου και δεν καλύπτονται από την απόφαση περί ελέγχου, εναπόκειται στην Επιτροπή —σε περίπτωση νομικής διαφοράς— να επικαλεστεί εξαίρεση στην προμνησθείσα γενική αρχή, εξαίρεση η οποία απορρέει από την απόφαση Dow Benelux, και να αποδείξει στο Δικαστήριο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εξαίρεση αυτήν⁴³.

94. Υπό κανονικές συνθήκες, εκτός αν υπάρχουν στοιχεία τα οποία υποδεικνύουν το αντίθετο, η υποχρέωση αυτή της Επιτροπής προς απόδειξη είναι πολύ εύκολο να εκπληρωθεί. Πράγματι, κατά γενικό κανόνα, η Επιτροπή δεν έχει λόγο να διενεργήσει έλεγχο και να συλλέξει πληροφορίες για υπόθεση η οποία δεν σχετίζεται με έλεγχο υπό εξέλιξη. Συνεπώς, μπορεί να γίνει δεκτό ότι, συνήθως, μια σύντομη εξήγηση με ποιο τρόπο βρέθηκαν οι μη σχετικές πληροφορίες επαρκεί, ως εκ πρώτης όψεως απόδειξη, για να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την έρευνά της. Στην περίπτωση αυτή θα εναπέκειτο στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση να πείσει τον δικαστή της Ένωσης ότι τα επίμαχα έγγραφα ήσαν πράγματι στοχευμένα ευθύς εξαρχής. Με άλλα λόγια, φρονώ ότι, με την επιφύλαξη προσκομίσεως συγκεκριμένων στοιχείων που αποδεικνύουν το αντίθετο, το Δικαστήριο μπορεί να κρίνει ότι η συμπεριφορά της Επιτροπής εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανόνα που απορρέει από την απόφαση Dow Benelux.

95. Στην υπό κρίση υπόθεση όμως, η κατάσταση είναι διαφορετική. Δεν αμφισβητείται από τους διαδίκους ότι: (i) τα έγγραφα της DUSS τα οποία ανακάλυψε η Επιτροπή κατά τον πρώτο έλεγχο δεν σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου αυτού· (ii) τα έγγραφα αυτά χρησιμοποιήθηκαν ως βάση για την έκδοση δύο αποφάσεων που διέταξαν δύο επόμενους ελέγχους οι οποίοι αφορούσαν διαφορετική πιθανή παράβαση· και (iii) το προσωπικό της Επιτροπής ενημερώθηκε για το αντικείμενο της δεύτερης καταγγελίας αμέσως πριν από τη διεξαγωγή του πρώτου ελέγχου.

96. Υπ' αυτές τις συνθήκες, συμφωνώ με τις αναιρεσεύουσες ότι, καταρχήν, εναπέκειτο στην Επιτροπή, η οποία επικαλέσθηκε την εξαίρεση που απορρέει από την απόφαση Dow Benelux, να αποδείξει ότι επληρούντο οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της εν λόγω εξαίρεσεως.

97. Ωστόσο, το ζήτημα αυτό δεν έχει τόση σημασία για την υπό κρίση υπόθεση. Συγκεκριμένα, θεωρώ ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη σε προηγούμενο στάδιο της συλλογιστικής του στο πλαίσιο της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Όπως εξήγησα ανωτέρω, η εξαίρεση που απορρέει από την απόφαση Dow Benelux εφαρμόζεται μόνον σε ανεύρεση στοιχείων, η οποία είναι πράγματι τυχαία: δηλαδή πληροφορίες οι οποίες βρέθηκαν κατά τη διάρκεια ελέγχου, καλή τη πίστει και σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου. Αντιθέτως, η εξαίρεση αυτή δεν μπορεί να εφαρμοσθεί σε περιπτώσεις, στο πλαίσιο των οποίων η ανεύρεση εγγράφων είναι το αποτέλεσμα παράνομης έρευνας. Όπως εξήγησα ανωτέρω, στην υπό κρίση υπόθεση, ο πρώτος έλεγχος ήταν παράνομος, στο μέτρο που ζητήθηκε, άμεσα ή έμμεσα, στους υπαλλήλους της Επιτροπής να αναζητήσουν έγγραφα τα οποία εξέρχονταν των ορίων του ελέγχου, όπως είχε προσδιορισθεί στην πρώτη απόφαση περί ελέγχου. Με άλλα λόγια, ο πρώτος έλεγχος ήταν παράνομος, εφόσον αφορούσε έρευνα για τα έγγραφα DUSS.

98. Κατά συνέπεια, το σφάλμα του Γενικού Δικαστηρίου δεν αφορά το ερώτημα κατά πόσον θα έπρεπε να αποδείξει η Επιτροπή ότι επληρούντο τα κριτήρια που απορρέουν από την απόφαση Dow Benelux ή αν όφειλαν οι αναιρεσεύουσες να την αντικρούσουν. Στην ουσία πρόκειται για ένα πολύ σοβαρότερο σφάλμα. Υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, ούτε καν τίθεται το ζήτημα της κατανομής του βάρους της αποδείξεως. Αν το Γενικό Δικαστήριο είχε συναγάγει τα ορθά συμπεράσματα από το γεγονός ότι η Επιτροπή είχε διενεργήσει έναν παράνομο έλεγχο σε σχέση με τα έγγραφα DUSS, δεν θα χρειαζόνταν πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία από τις νυν αναιρεσεύουσες για να αποδείξουν ότι υπήρξε προσβολή των δικαιωμάτων τους άμυνας και του δικαιώματός τους για σεβασμό της ιδιωτικής τους ζωής. Επίσης, η Επιτροπή δεν θα μπορούσε με κανένα τρόπο να αποδείξει ότι τα σχετικά έγγραφα βρέθηκαν τυχαία, συνεπώς νόμιμα.

43 — Βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις Επιτροπή κατά Γαλλίας (C-24/00, EU:C:2004:70, σκέψη 53), και Επιτροπή κατά Ιταλίας (199/85, EU:C:1987:115, σκέψη 14).

99. Για τον λόγο αυτόν, φρονώ ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι επίσης βάσιμος.

VI – Συνέπειες της εκτιμήσεως

100. Κατά το άρθρο 61 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, εφόσον η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι είναι ώριμη προς εκδίκαση. Έχει επίσης τη δυνατότητα να την αναπέμψει στο Γενικό Δικαστήριο.

101. Συνήγαγα το συμπέρασμα ότι ο τρίτος και ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να γίνουν δεκτοί. Συνεπώς, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί, στο μέτρο που στις σκέψεις 115 έως 165 απέρριψε, σε πρώτο βαθμό, τους λόγους ακυρώσεως των νυν αναιρεσειουσών που αντλούντο από την προσβολή, κατά τη διάρκεια του πρώτου ελέγχου, των δικαιωμάτων τους άμυνας.

102. Βάσει των πραγματικών περιστατικών που περιήλθαν σε γνώση μου και από την ανταλλαγή απόψεων ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και ενώπιον του Δικαστηρίου, θεωρώ ότι μπορεί το ίδιο το Δικαστήριο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς.

103. Με το δικόγραφο της προσφυγής που κατέθεσαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, οι νυν αναιρεσείουσες είχαν ζητήσει, μεταξύ άλλων, την ακύρωση της δεύτερης και της τρίτης αποφάσεως της Επιτροπής περί ελέγχου, με την αιτιολογία ότι οι αποφάσεις αυτές βασιζόνταν σε πληροφορίες που συλλέχθηκαν παρανόμως κατά τον πρώτο έλεγχο.

104. Για τους λόγους που εξήγησα ανωτέρω, συνήγαγα το συμπέρασμα ότι υπήρξε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας των αναιρεσειουσών και του δικαιώματός τους για το απαραβίαστο των ιδιωτικών τους χώρων, λόγω παραβάσεως των κανόνων που προβλέπονται με τον κανονισμό 1/2003. Συνεπώς, υπό τις περιστάσεις αυτές, το σημαντικό ερώτημα είναι το εξής: η προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας των αναιρεσειουσών και του δικαιώματός τους για το απαραβίαστο των ιδιωτικών τους χώρων συνιστά επαρκή βάση για την ακύρωση της δεύτερης και της τρίτης αποφάσεως περί ελέγχου;

105. Για τους λόγους που θα αναπτύξω κατωτέρω, θεωρώ ότι η απάντηση στο ερώτημα αυτό θα πρέπει να είναι καταφατική.

106. Πρώτον, όπως ήδη ανέφερα, το Δικαστήριο διασαφήνισε ότι, στην περίπτωση που ο δικαστής της Ένωσης ακυρώσει μια απόφαση περί ελέγχου, η Επιτροπή βρίσκεται σε αδυναμία να χρησιμοποιήσει, στο πλαίσιο της διαδικασίας παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όλα τα έγγραφα και αποδεικτικά στοιχεία που θα είχε ενδεχομένως συγκεντρώσει στο πλαίσιο αυτού του ελέγχου. Άλλως, η σχετική απόφαση παραβάσεως μπορεί να ακυρωθεί από τον δικαστή της Ένωσης, κατά το μέτρο που θα στηριζόταν σε τέτοια αποδεικτικά μέσα⁴⁴.

107. Η αρχή που θεσπίζεται με αυτήν τη νομολογιακή κατεύθυνση είναι υψίστης σημασίας, δεδομένου ότι διασφαλίζει ότι το σύστημα κανόνων το οποίο προβλέπεται στον κανονισμό 1/2003 συνάδει προς την προμνησθείσα νομολογία του ΕΔΔΑ επί του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ. Το Δικαστήριο του Στρασβούργου έχει όντως επανειλημμένως κρίνει ότι η επέμβαση στο δικαίωμα του απαραβίαστου της κατοικίας δικαιολογείται, μεταξύ άλλων, όταν η εφαρμοστέα νομοθεσία προβλέπει «εγγυήσεις

44 — Βλ. απόφαση Roquette Frères (EU:C:2002:603, σκέψη 49 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

κατά καταχρήσεων» εκ μέρους των δημόσιων αρχών. Οι εγγυήσεις αυτές μπορεί να συνίστανται, μεταξύ άλλων, σε κανόνες οι οποίοι προβλέπουν την επιστροφή ή καταστροφή των εγγράφων τα οποία έχουν κατασχεθεί ή αναπαραχθεί παράνομα, ή την απαγόρευση της χρήσεως των συλλεχθεισών πληροφοριών για άλλο σκοπό⁴⁵.

108. Δεύτερον, διαπιστώνω ότι το άρθρο 28 του κανονισμού 1/2003 έχει πολύ γενική διατύπωση. Ειδικότερα, το χρησιμοποιούμενο ρήμα (να χρησιμοποιηθούν) έχει ευρεία σημασία. Ο κανόνας που συνάγεται από τη διατύπωση αυτή θεσπίζει, προφανώς, γενική απαγόρευση οποιασδήποτε χρησιμοποίησης, στο πλαίσιο ερευνών, πληροφοριών που συνελέγησαν κατά τη διάρκεια ενός ελέγχου, εκτός αν εφαρμόζεται ειδική εξαίρεση. Τελικά, αυτό είναι λογικό, δεδομένου ότι η θεσπισθείσα αυτή αρχή είναι υψίστης σημασίας, εφόσον σκοπός της είναι η προστασία όχι μόνον του επαγγελματικού απόρρητου των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων, αλλά επίσης, και αυτό είναι περισσότερο σημαντικό, των δικαιωμάτων άμυνας των επιχειρήσεων αυτών⁴⁶.

109. Κατά συνέπεια, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή όχι μόνον εμποδίζεται να αναφερθεί στις πληροφορίες αυτές ως απόδειξη μιας παραβάσεως, αλλά, γενικότερα, δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες αυτές ως βάση για οποιαδήποτε άλλη απόφαση η οποία θα είναι δυσμενής ή επιζήμια για την ενδιαφερόμενη επιχείρηση (ή για οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση σε σχέση με αυτό το θέμα). Φρονώ ότι δεν υπάρχει λόγος να μην περιλαμβάνει η απαγόρευση αυτή και τις αποφάσεις οι οποίες διατάσσουν επιχειρήσεις να υποβληθούν σε έλεγχο δυνάμει του άρθρου 20, παράγραφος 4, του κανονισμού 1/2003.

110. Τρίτον, διαπιστώνω ότι, στις σκέψεις 30 έως 134 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι οι πληροφορίες οι οποίες συνελέγησαν κατά τον πρώτο έλεγχο ήσαν «ικανές να επηρεάσουν τη νομιμότητα της δεύτερης και της τρίτης αποφάσεως περί ελέγχου». Το επιχείρημα ότι η Επιτροπή είχε προηγουμένως δεχθεί καταγγελία περί εικαζόμενης παραβάσεως της DUSS απορρίφθηκε —ορθώς κατά τη γνώμη μου— ως αλυσιτελές από το Γενικό Δικαστήριο, δεδομένου ότι το γενεσιουργό γεγονός για τον δεύτερο και τον τρίτο έλεγχο ήταν οι πληροφορίες οι οποίες βρέθηκαν κατά τον πρώτο έλεγχο. Όντως, τα κείμενα της δεύτερης και της τρίτης αποφάσεως περί ελέγχου αναφέρονται (ρητά στην τρίτη απόφαση και έμμεσα στη δεύτερη απόφαση) στις πληροφορίες οι οποίες βρέθηκαν κατά τον πρώτο έλεγχο. Η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου επί του θέματος αυτού.

111. Περαιτέρω, επισημαίνω ότι ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου η Επιτροπή αναγνώρισε ότι τα έγγραφα που βρέθηκαν κατά τον πρώτο έλεγχο πρόσθεσαν σημαντικές πληροφορίες στις ήδη υπάρχουσες στους φακέλους της Επιτροπής. Ειδικότερα, η Επιτροπή δήλωσε ρητά ότι τα έγγραφα DUSS φαίνονταν να υποδεικνύουν πιθανή παράβαση, της οποίας η φύση και η έκταση θεωρήθηκαν ότι ήσαν σοβαρότερες από αυτές που συνιστούσαν το αντικείμενο της καταγγελίας την οποία είχε προηγουμένως δεχθεί η Επιτροπή. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή τόνισε επίσης ότι οι πληροφορίες που διέθετε πριν από τη διενέργεια του πρώτου ελέγχου σε σχέση με τη δεύτερη εικαζόμενη παράβαση ήσαν περιορισμένες.

112. Συνεπώς, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η πιθανότητα ότι οι πληροφορίες τις οποίες διέθετε η Επιτροπή πριν ανακαλυφθούν τα έγγραφα DUSS δεν ήσαν επαρκείς, ώστε να επιτρέψουν έλεγχο δυνάμει του άρθρου 20, παράγραφος 4, του κανονισμού 1/2003. Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν η Επιτροπή είχε επαρκείς αποδείξεις ώστε να διατάξει έναν ad hoc έλεγχο σχετικά με τη δεύτερη εικαζόμενη παράβαση, δυσκολεύομαι να κατανοήσω πώς το γεγονός αυτό θα αρκούσε να εξαλείψει τις συνέπειες μιας πρόδηλης παραβάσεως του άρθρου 20, παράγραφος 4, του κανονισμού 1/2003.

45 — Βλ. ΕΔΔΑ, αποφάσεις Bernh Larsen Holding AS κ.λπ. κατά Νορβηγίας, προμνησθείσα, υποσημείωση 18 ανωτέρω,, §§ 171 και 172· Klass κ.λπ. κατά Γερμανίας, 6 Σεπτεμβρίου 1978, σειρά Α αριθ. 28, §§ 47 και 52· Z κατά Φινλανδίας, 25 Φεβρουαρίου 1997, § 103, CEDH 1997-I και Delta Pekárny AS κατά Τσεχικής Δημοκρατίας, προμνησθείσα, υποσημείωση 22 ανωτέρω, § 92.

46 — Βλ. απόφαση Dow Benelux (EU:C:1989:379, σκέψη 18).

113. Τέταρτον, είναι άνευ σημασίας το γεγονός ότι μερικά από τα έγγραφα DUSS φωτοτυπήθηκαν μόνον μετά την κοινοποίηση της δεύτερης αποφάσεως στις νυν αναιρεσεπίουτες. Εφόσον η Επιτροπή βρήκε τα έγγραφα αυτά κατά τον πρώτο έλεγχο και τα διαχώρισε για μέλλουσα φωτοτύπηση, δεν είναι δυνατόν να υποστηριχθεί ότι τα έγγραφα αυτά αποκτήθηκαν εκ των υστέρων, με βάση μια νέα απόφαση.

114. Τα έγγραφα αυτά βρέθηκαν κατά τη διάρκεια παράνομου ελέγχου όσον αφορά την έρευνα για πληροφορίες που αφορούσαν τη δεύτερη εικαζόμενη παράβαση. Λόγω της φύσεώς της, αυτή η διαδικαστική πλημμέλεια δεν είναι δυνατόν να «θεραπευθεί» με την έκδοση νέας αποφάσεως περί ελέγχου (ή, ενδεχομένως, μέσω υποβολής αιτήσεως παροχής πληροφοριών, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού 1/2003).

115. Η αντίθετη άποψη στην ουσία θα στερούσε από κάθε αποτελεσματικότητα την απαγόρευση που επιβάλλεται με το άρθρο 28 του κανονισμού 1/2003. Στην πράξη, η Επιτροπή θα μπορούσε να αγνοεί τους διαδικαστικούς κανόνες τους οποίους προβλέπει ο κανονισμός, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών κανόνων που προβλέπει το άρθρο 20, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, και να παρακάμπτει την απαγόρευση του άρθρου 28, δεδομένου ότι κάθε έγγραφο το οποίο συνελήγη παράνομα θα μπορούσε ευχερώς να «νομιμοποιηθεί». Εκτός του γεγονότος ότι θα εδημιουργούντο προβλήματα ως προς το συμβατό μιας τέτοιας καταστάσεως προς την προμνησθείσα νομολογία του ΕΔΔΑ, μια τέτοια ερμηνεία δεν μπορεί εύλογα να συναχθεί από το κείμενο του κανονισμού 1/2003.

116. Είναι αληθές ότι στην απόφαση PVC το Δικαστήριο έκρινε ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή έλαβε μια δεδομένη στιγμή κάποια έγγραφα στο πλαίσιο συγκεκριμένης υποθέσεως δεν παρέχει τόσο απόλυτη προστασία ώστε τα έγγραφα αυτά να μη μπορούν νομίμως να ζητηθούν στο πλαίσιο άλλης υποθέσεως και να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο έκρινε ότι, εφόσον η Επιτροπή είχε συλλέξει εκ νέου, βάσει εντολών διενέργειας ελέγχων ή αποφάσεων, τα έγγραφα που αμφισβητούντο στη συγκεκριμένη υπόθεση και τα χρησιμοποίησε για τον σκοπό που αναφερόταν στις εν λόγω εντολές ή αποφάσεις, σεβάστηκε τα δικαιώματα άμυνας των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων⁴⁷.

117. Εντούτοις, τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως PVC διαφέρουν αισθητά από τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως. Συγκεκριμένα, στην υπόθεση PVC, κανένας από τους διαδίκους δεν υποστήριξε ότι κατά τον πρώτο έλεγχο η Επιτροπή είχε διαπράξει οποιαδήποτε παρατυπία —σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στην υπό κρίση υπόθεση. Επιπλέον, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις παρέδωσαν οικειοθελώς νέα αντίγραφα των σχετικών εγγράφων κατόπιν υποβολής αιτήσεως της Επιτροπής⁴⁸. Αντιθέτως, στην υπό κρίση υπόθεση, η Επιτροπή βασίστηκε στα αντίγραφα αυτών ακριβώς των εγγράφων τα οποία συνέλεξε παράνομα κατά τη διάρκεια του πρώτου ελέγχου.

118. Θεωρώ εύλογη την προσέγγιση του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση PVC⁴⁹. Επαναλαμβάνω ότι σκοπός του άρθρου 28 είναι να αποφευχθεί καταστρατήγηση των εφαρμοστέων κανόνων από την Επιτροπή, ώστε να προστατευθούν τα δικαιώματα των επιχειρήσεων που υποβάλλονται σε έλεγχο. Θα επρόκειτο για υπερβολική επέκταση του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 28 αν γινόταν δεκτό ότι η απόκτηση ενός εγγράφου στο πλαίσιο ενός ελέγχου αποκλείει οποιαδήποτε χρησιμοποίηση ενός τέτοιου εγγράφου σε ένα άλλο πλαίσιο —ακόμη και αν δεν έχουν καταστρατηγηθεί διαδικαστικοί κανόνες και έχουν δεόντως τηρηθεί τα δικαιώματα άμυνας των ενδιαφερόμενων εταιρειών. Για παράδειγμα, δεν υπάρχει λόγος να απαγορευθεί η χρησιμοποίηση, σε επόμενο έλεγχο, ενός

47 — Βλ. απόφαση PVC (EU:C:2002:582, σκέψεις 294 έως 307).

48 — Βλ., μεταξύ άλλων, σκέψεις 470 και 471 της αποφάσεως σε πρώτο βαθμό: απόφαση PVC (T-305/94 έως T-307/94, T-313/94 έως T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 και T-335/94, EU:T:1999:80).

49 — Όπ.π. (σκέψη 477).

επιβαρυντικού εγγράφου, το οποίο βρέθηκε από την Επιτροπή κατά τη διάρκεια ελέγχου ή το απέκτησε κατόπιν αιτήσεως πληροφοριών σχετικά με άλλη παράβαση —υπό την προϋπόθεση ότι αντίγραφο του ίδιου εγγράφου θα ευρεθεί ή αποκτηθεί μεταγενέστερα στο πλαίσιο του νέου ελέγχου, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπει ο κανονισμός 1/2003.

119. Αυτό όμως δεν συμβαίνει εν προκειμένω.

120. Πέμπτο και τελευταίο, θεωρώ επίσης άνευ σημασίας το γεγονός ότι —όπως τονίζει η Επιτροπή στις παρατηρήσεις της— οι εκπρόσωποι των αναιρεσειουσών οι οποίοι παρακολουθούσαν στενά το προσωπικό της Επιτροπής κατά τη διάρκεια του ελέγχου δεν προέβαλαν τότε καμία αντίρρηση⁵⁰ ούτε ζήτησαν να καταγραφεί τυπική καταγγελία στην έκθεση που ετοίμασε το προσωπικό της Επιτροπής μετά το πέρας του ελέγχου.

121. Πρώτον, δεν υπάρχει διάταξη του κανονισμού 1/2003 ή του Κανονισμού διαδικασίας του Δικαστηρίου η οποία να επιβάλλει στις επιχειρήσεις να εγείρουν αμέσως οποιοδήποτε ζήτημα στο στάδιο του ελέγχου, επί ποινή αποκλεισμού της εξετάσεως του ζητήματος αυτού από τον δικαστή της Ένωσης. Η σιωπή εκ μέρους της επιχείρησης στο στάδιο αυτό δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι σημαίνει αποδοχή πιθανής παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής. Δεύτερον, μπορεί να είναι δύσκολο για τους εκπρόσωπους της επιχείρησης να διαγνώσουν αμέσως πιθανή παράβαση των διαδικαστικών κανόνων εκ μέρους της Επιτροπής. Δεν απαιτείται ούτε θεωρείται ότι το προσωπικό της Επιτροπής θα δώσει οποιαδήποτε ιδιαίτερη εξήγηση ή δικαιολογία σχετικά, παραδείγματος χάριν, με το είδος των εγγράφων ή του υλικού για τα οποία ερευνά ή για τους λόγους για τους οποίους ερευνάται ένα συγκεκριμένο γραφείο.

122. Βάσει των προεκτεθέντων, προτείνω να ακυρωθούν η δεύτερη και η τρίτη απόφαση της Επιτροπής περί ελέγχων, εφόσον έγγραφα που αποκτήθηκαν κατά παράβαση των κανόνων που προβλέπονται στον κανονισμό 1/2003 χρησιμοποιήθηκαν από την Επιτροπή ως βάση για την έκδοση των αποφάσεων αυτών.

VII – Επί των δικαστικών εξόδων

123. Αν το Δικαστήριο συμφωνεί με την εκτίμησή μου ως προς την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως, πρέπει, σύμφωνα με τα άρθρα 137, 138, 140 και 184 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, οι αναιρεσείουσες —εφόσον γίνουν δεκτοί μόνον δύο από τους τέσσερις προβληθέντες λόγους αναιρέσεως— να καταδικασθούν στο ήμισυ των δικαστικών τους εξόδων και στο ήμισυ των δικαστικών εξόδων της Επιτροπής στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως. Η Επιτροπή πρέπει να καταβάλει το ήμισυ των δικαστικών εξόδων των αναιρεσειουσών και να φέρει το ήμισυ των δικαστικών της εξόδων, στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως.

124. Όσον αφορά τα δικαστικά έξοδα της πρωτόδικης διαδικασίας, οι αναιρεσείουσες, αφενός, θα έχουν επιτύχει την ακύρωση της δεύτερης και της τρίτης αποφάσεως περί ελέγχου, αφετέρου, θα έχει γίνει δεκτή η εγκυρότητα της πρώτης αποφάσεως περί ελέγχου. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή πρέπει να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα που συνδέονται με τις υποθέσεις T-290/11 και T-521/11, ενώ οι αναιρεσείουσες πρέπει να καταβάλουν τα δικαστικά έξοδα που συνδέονται με την υπόθεση T-289/11.

125. Η ΕΑΕ και η Ισπανική Κυβέρνηση, ως παρεμβαίνουσες, πρέπει να φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

50 — Επιπλέον, τα επιχειρήματα της Επιτροπής ως προς το θέμα αυτό δεν φαίνεται να ευσταθούν, δεδομένου ότι έγγραφα τα οποία κατατέθηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αναφέρουν ότι ορισμένοι από τους δικηγόρους των αναιρεσειουσών αρχικά αντιτάχθηκαν στην έρευνα για έγγραφα που συνδέονταν με την DUS.

VIII – Πρόταση

126. Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο τα εξής:

- να αναιρέσει την απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-289/11, T-290/11 και T-521/11, Deutsche Bahn κ.λπ. κατά Επιτροπής, της 6ης Σεπτεμβρίου 2013, κατά το μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας των αναιρεσειουσών, λόγω των παρατυπιών που αφορούν τη διενέργεια του πρώτου ελέγχου·
- να ακυρώσει τις αποφάσεις της Επιτροπής C(2011) 2365 της 30ής Μαρτίου 2011 και C(2011) 5230 της 14ης Ιουλίου 2011·
- να απορρίψει τις αιτήσεις αναιρέσεως κατά τα λοιπά·
- να καταδικάσει τις αναιρεσείουσες στο ήμισυ των δικαστικών τους εξόδων και στην καταβολή του ημίσεως των δικαστικών εξόδων της Επιτροπής στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, και την Επιτροπή να φέρει το ήμισυ των δικαστικών της εξόδων και να καταβάλει το ήμισυ των δικαστικών εξόδων των αναιρεσειουσών στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως·
- να καταδικάσει την Επιτροπή να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα που αφορούν τις υποθέσεις T-290/11 και T-521/11, και τις αναιρεσείουσες να καταβάλουν τα δικαστικά έξοδα που αφορούν την υπόθεση T-289/11·
- η Ισπανική Κυβέρνηση και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ να φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.